

**MATERIAŁY
XVII MIĘDZYNARODOWEJ NAUKOWI-
PRAKTYCZNEJ KONFERENCJI**

NAUKA: TEORIA I PRAKTYKA - 2021

07 - 15 sierpnia 2021 roku

Volume 2

Przemysł
Nauka i studia
2021

Adres wydawcy i redakcji:
37-700 Przemyśl ,
ul. Łukasieńskiego 7

Materiały XVII Międzynarodowej naukowo-praktycznej konferencji ,«Nauka:
teoria i praktyka - 2021» , Volume 2 Przemyśl: Nauka i studia -68 s.

Zespół redakcyjny:
dr hab. Jerzy Ciborowski (redaktor prowadzą),
mgr inż Dorota
Michałowska, mgr inż Elżbieta Zawadzki,
Andrzej Smoluk, Mieczysław
Luty, mgr inż Andrzej Leśniak,
Katarzyna Szuszkiewicz.

**Materiały XVII Międzynarodowej naukowo-praktycznej konferencji ,
«Nauka: teoria i praktyka - 2021» , 07 - 15 sierpnia 2021 roku**

e-mail: paha@rusnauka.com

Cena 54,90 zł (w tym VAT 23%)

ISSN 1561-6916

© Kolektyw autorów , 2021

© Nauka i studia, 2021

BIOLOGICZNE NAUKI

Biochemia i biofizyka

**Muratova A.A., Orazbekov B.R., Omirzhanova K.T., Samatayeva A.T. - 5th year
GM students, c.b.s. Olzhayeva R.R.**

NCJSC Semey Medical University, the Republic of Kazakhstan

BASIC MECHANISMS OF OXIDATIVE STRESS ASSOCIATED DISEASES AND POTENTIAL TREATMENT STRATEGIES (LITERATURE REVIEW)

The human antioxidant system (AOS) is a system that blocks the formation of highly active free radicals, i.e. reactive oxygen species. Under normal conditions, the intracellular content of reactive oxygen species (ROS) is maintained at a low level by various enzyme systems involved in redox homeostasis. Enzyme activity is evolutionarily and genetically programmed to optimize the balance of oxidative processes and the activity of antioxidant defense systems. The main component of this system is the network of antioxidant defense enzymes (AOD): superoxide dismutase (SOD), glutathione peroxidase (GPX), catalase (CAT) and paraoxonase (PON). Oxidative stress can be thought of as an imbalance between prooxidants and antioxidants in the body. Stress can be defined as a process of altered biochemical homeostasis caused by psychological, physiological or environmental causes.

Ultraviolet radiation (UVR) and electromagnetic radiation (EMR) as external sources cause inevitable generation of active oxygen. UVR induces ROS by acting on the enzyme catalase, regulating the synthesis of nitric oxide synthase (NOS) and protein kinase C (PKC), and modifying DNA. Systematic review showed that EMR exposed rat brain tissues showed the higher malondialdehyde concentration (a marker of lipid oxidation) in comparison with not exposed ones (Muratova et al., 2021). Change in a hypothalamus-pituitary-adrenal axis, neurons and DNA damage, and increase in the carbonyl protein concentration are all consequences of EMR influence to brain, which in turn manifests detrimental effect on health.

Indirect consumption of oxidogenic substances represents a great danger today. Deltamethrin is an insecticide, a second generation pyrethroid. Presumably, higher deltamethrin concentrations lead to apoptosis and ROS production (Kumar et al., 2016)

and thereby induce oxidative damage. Compared to human HepG2 41 (hepatic) and Caco-2 (colorectal) cells, SH-SY5Y (neural) cells were the most sensitive to deltamethrin (Romero et al., 2015), suggesting that deltamethrin may be more likely to cause neuronal, rather than liver and intestinal toxicity. Low doses of deltamethrin affected antioxidant capacity, while higher doses caused more extensive oxidative stress (Oliveira et al., 2012). However, the mechanism of this dose dependence remains unclear. As the use of deltamethrin increases worldwide, the development of safe and effective antagonists of oxidative stress will become an urgent task.

Nowadays, people are exposed to toxic substances through occupational and environmental sources. Among metals-toxicants which causes occupational toxic genesis, the most dangerous ones for human health are mercury and lead. Their ability to linger in the tissues of the body for a long time forming a depot causes violation of antioxidant protection and the predominance of oxidative processes. In turn, these processes play a role in the formation of polyneuropathy in chronic mercury intoxication (Tapbergenov et al., 2014).

Among the substances directly consumed by humans, monosodium glutamate (MSG) is the world's most popular dietary one found in spices, dry soups, sausages, and a variety of other foods. Research made it apparent that chronic consumption of MSG has potential effects on the kidneys. Decreases in antioxidant enzymes, increased lipid peroxidation, and tubulointerstitial fibrosis caused by high intakes of MSG strongly support the theory that oxidative stress is a central factor in MSG-induced renal toxicity (Sharma, 2015).

Endogenous ROS production under normal physiological conditions also implies aging. As oxidants are produced continuously throughout life, their adverse effects on biological macromolecules may cause irreversible harm, especially in post-mitotic tissues (Buffenstein, 2008).

Oxidative stress also has an inverse relationship with hormonal imbalances. Among the various hormonal factors affecting antioxidant balance, thyroid hormones play an important role, as changes in thyroid status have been shown to be associated with oxidative stress both in animals and humans. In monograph of Tapbergenov S.O. and Olzhayeva R.R., the relationship between hyper-, hypothyroidism and redox processes in the body of experimental animals was fixed. Induced hyperthyroidism increases the activity of the enzymes glutathione peroxidase, glutathione reductase and the level of reduced glutathione, thereby confirming the link between high oxidative

stress and the need for intensive detoxification of lipoperoxidants and hydrogen peroxide in a state of increased metabolism. On the other hand, experimental hypothyroidism leads to a decrease in the activity of lipid peroxidation processes in the brain and liver, accompanied by a decrease in the activity of superoxide dismutase, glutathione reductase, glutathione peroxidase in the brain, and catalase in the liver. In general, deficiency of thyroid hormones affects the functional activity of almost all organs and tissues, and is characterized by pronounced disorders of metabolic processes, especially of the glutathione antioxidant system.

Beside hormonal disbalance, chronic unadjustable oxidative stress, cellular senescence and senescence-associated secretory phenotype factors may accompany several acute and chronic pathological processes, e.g., diabetes, cardiovascular, renal, pulmonary and musculoskeletal diseases (Liguori et al., 2018). Such direct link between oxidative stress and age-associated chronic diseases pushes many researches to reveal the underlying mechanisms and role of oxidation in the disease development. It is becoming increasingly clear that oxidative stress is involved in numerous diseases and that antioxidant strategies can be effective and easy methods to improve these conditions. Different strategies for managing diseases listed below worth attention.

X. H. Yang et al. studied the effect of epigallocatechin gallate (EGCG), extracted from green tea, on oxidative stress in the kidney of a diabetic mouse. They found out a renoprotective effect of EGCG since it improved indicators of redox hemostasis associated with oxidative stress and indicators of signaling pathways associated with oxidative damage and renal fibrosis.

The effect of wild thyme, a spice plant rich in polyphenolic compounds, on the development of hypertension was investigated by Mikhailovich-Stanoevich et al. According to results, hypertensive rats represented low oxidative stress and blood pressure after wild thyme managing. The effect is thought to be due to an increase in heme oxygenase 1.

E.-M. Noh et al. researched on how ROS production in senescent fibroblasts is generated by modulating phosphatidylinositol-3,4,5-triphosphate metabolism. The study showed that in replicative senescent cells, increased ROS production is blocked by inhibition of three key signaling pathways: phosphoinositide 3-kinases, protein kinase C, and NADPH oxidase. Thus, by inhibiting the above signaling pathways, the possibility of influencing the processes of production, organization and renewal of the components of the dermis can be considered.

According to literature analysis, a number of studies contribute to the improvement of pathological conditions through the use of various antioxidant strategies. Revelation of such mechanisms and effect of certain substances on them is thought to be a key for elaboration of new therapeutic methods. It is strongly believed that these results will be relevant to research related to oxidative stress, chronic disease and aging.

To sum up, human beings are exposed to multiple exogenous sources rising concern about its consequences on the body. Oxidative stress plays an important role in the development of numerous diseases via various redox-sensitive pathways. Targeting oxidative stress can be a working strategy. Therefore, an elaboration of antioxidative therapeutic plans for each disease is the logical next step to undertake.

References:

1. Muratova A.A., Olzhayeva R.R., Orazbekov B.R., Omirzhanova K.T. Electromagnetic radiation and lipid peroxidation in the brain tissue // Сборник статей Всероссийской научной конференции. Современные проблемы естественных наук и медицины. Россия Йошкар-Ола. 2021. - Вып. 10. – С. 510-514

2. Liguori I, Russo G, Curcio F, Bulli G, et al. Oxidative stress, aging, and diseases // Clinical interventions in aging. 2018. doi: 10.2147/CIA.S158513

3. Lu, Q., Sun, Y., Ares, I., Anadón, A., Martínez, M., et al. Deltamethrin toxicity: A review of oxidative stress and metabolism // Environmental Research. 2019. 170, 260–281. doi:10.1016 / j.envres. 2018.12.045

4. Тапбергенов С.О., Олжаева Р.Р. Функциональные и метаболические эффекты гормонов щитовидной железы и ртутная интоксикация. Монография. Изд. Эверо. 2014 г.

5. Олжаева Р.Р., Олжаева Г.Р. СОШ №34, Оразбеков Б., Муратова А. и др. Антиоксидантная система организма, роль и изменение её показателей при патологии // Сборник XV международной научно-практической конференции. Биологические науки. Биохимия и биофизика. Болгария София. 2019. -№5 - С.3-4.

6. Олжаева Р.Р., Олжаева Г.Р. Механизмы адаптации антиоксидантной системы у животных при гипотиреозе. Сборник IX международной конференции. Дни науки 2013 Чехия Прага

7. Тапбергенов С.О., Тапбергенов Т.С., Прозор И.И., Олжаева Р.Р. Сравнительная оценка влияния радиации, гипотиреоза и ртутной интоксикации на активность ферментов обмена пуриновых нуклеотидов, антиоксидантной системы и иммунный статус // Успехи современ. естествознания. 2009. - № 6. - С. 39 - 43.

8. Sharma, A. Monosodium glutamate-induced oxidative kidney damage and possible mechanisms: a mini-review // Journal of Biomedical Science. 2015. 22(1). doi:10.1186/s12929-015-0192-5

9. Cabello-Verrugio, C., Simon, F., Trollet, C., & Santibañez, J. F. Oxidative Stress in Disease and Aging: Mechanisms and Therapies // Oxidative Medicine and Cellular Longevity. 2017. 1–2. doi:10.1155/2017/4310469

10. Buffenstein, R., Edrey, H., et al. The oxidative stress theory of aging: embattled or invincible? // Insights from non-traditional model organisms. AGE. 2008. 30(2-3), 99–109. doi:10.1007/s11357-008-9058-z

EKONOMICZNE NAUKI

Zewnętrzna działalność gospodarcza

Залесский Борис Леонидович

Белорусский государственный университет

БИРЖЕВАЯ ПЛОЩАДКА КАК ИНСТРУМЕНТ УВЕЛИЧЕНИЯ ЭКСПОРТА

Высокие темпы роста экспортных сделок демонстрирует в 2021 году Белорусская универсальная товарная биржа (БУТБ), где за первое полугодие их объем вырос сразу на 80 процентов и составил 369 миллионов долларов. При этом «белорусские товары через БУТБ покупали компании из 29 стран. В пятерку крупнейших рынков сбыта вошли Литва, Германия, Латвия, Эстония и Россия» [1]. Для Литвы основными экспортными позициями стали пиломатериалы, щепа и продукция переработки масличных культур. Всего на 101 миллион долларов. Фирмы Германии закупили через БУТБ пиломатериалы на 64 миллиона долларов и на один миллион – хозяйственные кольца, сухое молоко и технический казеин. Для Латвии было характерно приобретение белорусской пилопродукции, деревянных столбов и кольев, рапсового масла и лома черных и цветных металлов – на 57 миллионов долларов. Что касается России, то здесь значительно увеличился экспорт по таким товарным позициям, как: цемент – в 6 раз – до 10,7 миллионов долларов, сливочного масла – в 61(!) раз – до 10 миллионов долларов, сухого молока – в 7 раз – до 6,6 миллионов долларов. Всего же по состоянию на 1 июля 2021 года на БУТБ за первое полугодие аккредитовалось 300 новых зарубежных компаний, а общее их количество составило 5218.

Наблюдалась активизация сделок через белорусскую биржевую площадку и по ряду других стран, среди которых следует назвать Украину. Число ее представителей на БУТБ за первое полугодие 2021 года увеличилось до 326. «Существенно вырос и биржевой товарооборот с Украиной: по итогам шести месяцев он достиг \$24,6 млн, что на 58% больше, чем за аналогичный период 2020 года» [2]. А уже в августе 2021 года здесь была совершена первая сделка по экспорту сухого молока на украинский рынок – пробная партия 40

тонн на 108 тысяч долларов. Раньше участников торгов из этой страны интересовали больше лом металлов, строительные материалы, мука, семена растений.

Еще одна страна, которую следует назвать в данном контексте, – Польша, на рынок которой в первом полугодии 2021 года было отправлено арматурного проката, произведенного в ОАО “БМЗ – управляющая компания холдинга “БМК”, почти в четыре раза больше, чем за шесть месяцев 2020 года, – без малого на четыре с половиною миллионов долларов. Этот результат стал итогом весьма кропотливой работы с данным рынком. Ведь далеко не каждая польская компания была готова работать на условиях полной предоплаты и отсрочки поставки. Но зато теперь в каждой торговой сессии на БУТБ «участвуют не два-три польских импортера, как было в самом начале, а не менее десяти. Таким образом, во-первых, обеспечивается высокий уровень конкуренции в ходе торгов, а во-вторых, стабильно растут объемы продаж белорусской арматуры в Польшу» [3].

Энергичные шаги предпринимаются на БУТБ и по увеличению объемов реализации белорусских товаров в Китай. Сейчас на этой биржевой площадке аккредитованы 48 китайских участников – предприятий малого и среднего бизнеса. В июле 2021 года о развитии сотрудничества БУТБ договорилась с УП “БР-Консалт” – дочерним предприятием Банка развития Республики Беларусь, которое специализируется на реализации экспортно-ориентированных инвестиционных проектов. Суть достигнутых договоренностей состоит в привлечении на биржевые торги одного из крупнейших акционеров китайско-белорусского индустриального парка “Великий камень” – китайской корпорации China Merchants Group, приход которой на БУТБ значительно расширил бы «возможности по поставкам белорусской продукции в Китай. Причем это касается не только пиломатериалов, а практически всей экспортной номенклатуры, включая рапсовое масло, молокопродукты, мясо, кожевенный полуфабрикат» [4].

Еще одна интересная тенденция, связанная с китайскими компаниями, аккредитованными на БУТБ, обозначилась в июле 2021 года. Работающий на белорусской биржевой площадке с мая 2020 года, а в апреле 2021 года получивший здесь статус биржевого брокера-нерезидента, крупный импортер пиломатериалов из Китая Kangkai Zhiguan (Heze) Industrial Development заявил о

своим намерением инвестировать в белорусскую деревообработку и развивать свой бизнес в нашей стране, чтобы «не только нарастить объемы закупок пиломатериалов, но и создать в Беларуси собственное производство» [5]. При этом и приобретать сырье, и реализовывать готовый продукт компания намерена исключительно через БУТБ.

Наконец, еще одна тенденция, весьма красноречиво показывающая, что белорусская биржевая площадка постепенно завоевывает популярность среди представителей зарубежного бизнеса, для которых первостепенное значение имеет минимизация рисков, заключается в стремительном росте – в три с половиной раза за первое полугодие 2021 года – количества транзитных сделок, совершенных иностранными компаниями. Особенность этих сделок заключается в том, что их участниками являются нерезиденты Беларуси – компании из Латвии, Литвы, России, Польши, Эстонии. Важная деталь: если в 2020 году эти транзакции касались только промышленных и потребительских товаров, то сейчас они регистрируются практически по всем имеющимся на БУТБ направлениям. В частности, «российские компании активно поставляли в страны Балтии и Польшу пиломатериалы хвойных пород. В результате за первое полугодие было зарегистрировано 77 транзитных сделок на сумму \$968 тыс.» [6]. А по секции промышленных и потребительских товаров предметами 76 сделок стали ткани, осветительное оборудование, мебель, моторное масло – всего на 2,3 миллиона долларов. И есть все основания полагать, что в дальнейшем эти показатели будут только увеличиваться.

Литература

1. Экспорт товаров через БУТБ в I полугодии вырос на 80% [Электронный ресурс]. – 2021. – URL: <https://www.belta.by/economics/view/eksport-tovarov-cherez-butb-v-i-polugodii-vyros-na-80-451881-2021/>
2. БУТБ провела первую сделку по экспорту сухого молока в Украину [Электронный ресурс]. – 2021. – URL: <https://www.belta.by/economics/view/butb-provela-pervuju-sdelku-po-eksportu-suhogo-moloka-v-ukrainu-453373-2021/>
3. БУТБ почти в 4 раза нарастила экспорт продукции БМЗ в Польшу [Электронный ресурс]. – 2021. – URL: <https://www.belta.by/economics/view/butb-pochti-v-4-raza-narastila-eksport-produksii-bmz-v-polshu-449067-2021/>
4. БУТБ и Банк развития намерены развивать сотрудничество в сфере экспорта и инвестиций [Электронный ресурс]. – 2021. – URL: <https://www.belta.by/economics/view/butb-i-bank-razvitiya-namereny-razvivat-sotrudnichestvo-v-sfere-eksporta-i-investitsij-452308-2021/>
5. Крупный китайский импортер пиломатериалов планирует инвестировать в белорусскую деревообработку [Электронный ресурс]. – 2021. – URL: <https://www.belta.by/economics/view/kрупnyj-kitajskij-impортер-pilomaterialov-planiruet-investirovat-v-belorusskuju-derevoobrabotku-451402-2021/>
6. Сумма транзитных сделок на БУТБ с начала года выросла в 3,5 раза [Электронный ресурс]. – 2021. – URL: <https://www.belta.by/economics/view/summa-tranzitnyh-sdelok-na-butb-s-nachala-goda-vyrosla-v-35-raza-452802-2021/>

HISTORIA

Стоянов С. Г.

*Мелітопольський державний педагогічний університет
ім. Богдана Хмельницького, Україна*

ІДЕОЛОГІЯ КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ НІМЕЧЧИНИ ТА ЗАЛЕЖНІСТЬ ВІД БІЛЬШОВИЗМУ

Для Німеччини, з її розбудовою істотно нової демократичної системи та післявоєнною кризовою ситуацією в економіці, поява масової партії, що на перше місце ставила б апеляцію до потреб найнижчих соціальних страт була неминуча. Втім, визначення того, що саме ця партія буде з себе представляти відбувалося значною мірою не в Берліні, а в Москві. Після того, як В. Ленін облишив спроби розповсюдження впливу своєї партії на учасників Другого Інтернаціоналу, було прийнято рішення про створення Третього Інтернаціоналу або Комінтерну. Вже безпосередньо після проголошення його утворення в березні 1919 р. (сама КПН як уже остаточно сформована партія була присутня лише на другому конгресі в 1920 р.) всім потенційним партіям-учасницям дали зрозуміти, що вони мають слідувати ідейній та організаційній моделі російського більшовизму. Як свідчив протокол першого конгресу «партії, що не бажають прийняти ленінську структуру не допускались в новий Інтернаціонал... В битві що має відбутися було місце лише для солдатів» [3, с. 78].

Хоча К. Лібкнехт та Р. Люксембург, лідери «Спартакістів» (політ. угруповання, що згодом буде переформовано в КПН) критично висловлювалися з приводу радикалізму деяких аспектів ленінської політики (наприклад того, що стосувалося диктатури однієї партії), обох було вбито на початку 1919 р. під час вуличних протестів у Берліні, що полегшило створення лояльній Москві партії в Німеччині [4, с. 11].

Незважаючи на повну підзвітність та підконтрольність КПН Комінтерну, останній був організацією з мінливим порядком денним. Це пов'язано в першу

чергу з нестабільною політичною ситуацією в самому СРСР, відтак за період існування Веймарської республіки в Комінтерні змінили один одного три різні періоди, що певним чином відобразилися на зміні ідеологічної лінії КПН [1, с. 82].

Перший період датується 1919-1923 рр., головою Комінтерну став Г. Зінов'єв. Цей етап закономірно відзначився намірами СРСР по розповсюдженню свого впливу на захід, через активізацію в європейських країнах комуністичних рухів, що втім не увінчалось успіхом. Саме в цей час СРСР заключив із Німеччиною взаємовигідний Рапалльський мирний договір, який в майбутньому дав поштовх для проведення КПН менш радикальної політики [1, с. 83].

Під час другого періоду діяльності Комінтерну, 1924-1927 рр., стало очевидним, що світовий комуністичний рух наряду з економічними умовами (для цього періоду характерна стабілізація німецького та світового капіталізму) має брати до уваги внутрішньо-партійну боротьбу в СРСР. Відтак ці роки відзначились критикою Сталіним ідей Троцького щодо «перманентної революції», позаяк провал революції в інших країнах, та Німеччині зокрема, був очевидним і тепер радянська зовнішня політика має бути спрямована на налагоджені відносин із країнами капіталістичного світу та дипломатичне визнання СРСР як повноправного учасника міжнародної політики [1, с. 84].

Третій період в історії Комінтерну бере початок у 1928 р. та стає для Веймарської республіки останнім. «Праві уклоністи» були проголошені Сталіним головною загрозою комуністичному руху. Передбачалося, що комуністи почнуть наступ на соціал-демократію та не будуть співробітничати з некомуністичними організаціями; в цьому контексті незгодні з подібною політикою мали бути виключені з рядів партії. Дмитро Мануїльський, одна із ведучих фігур Комінтерну, зазначав, що на відміну від своїх британських товаришів, німецькі комуністи більш рішуче та ефективно змогли провести чистки в своїх рядах серед нелояльних новій лінії партії. Саме в цей час німецькими комуністами найбільш активно культивується міф про Соціал-демократичну партію, як «соціал-фашистів» [1, с. 85]

Риторика КПН останніх років Веймарської республіки, та ситуацію що у зв'язку з цим склалася, влучно підсумував австрійський публіцист Ф. Боркенау, на його думку комуністи насміхаючись над політичною спільнотою, яку підтримувала більшість пролетарів Європи, просто перестали бути частиною робочого руху. Фактично ставши партією безробітних, та поставивши себе в опозицію до СДПН, комуністи тільки допомогли нацистам, зігравши ключову роль у поваленні демократичного ладу, останнє навіть проявилось у спільній участі в спільному референдумі проти уряду СДПГ у Пруссії в 1931 р.. Тож борючись проти політ. сили (СДПН та «Веймарської коаліції»), що у майбутньому мала перспективу забезпечити покращення відносин Німеччини з країнами заходу, Комінтерн підігрував іншій, також фактично ворожій йому партії (Націонал-соціалістам) [2, с. 86].

Надалі КПН опинилась у ситуації фатального протиріччя: між необхідністю, не маючи реальної підтримки більшості робочого електорату, завоювання «знизу» виборців СДПН та вимушеним використанням більшовицької риторики з позиціонуванням себе «єдиної партії, що може повести пролетаріат» [2, с. 90].

Література:

1. Brown A. The Rise and Fall of Communism. HarperCollins, 2009. 736 p.
2. Brown S. T. Weimar Radicals: Nazis and Communists between Authenticity and Performance. Berghahn Books, 2009. 240 p.
3. Ватлин А. Ю. Марксизм и рабочее движение Европы в межвоенный период // Альтернативы. 2019. № 1. С. 75-81
4. Коминтерн и идея мировой революции. Документы. М.: Наука, 1998. 949 с.

MUZYKA I ŻYCIE

Muzyka: studiowanie i wykładanie

Топоркова Л. Л.

педагог ДМШ №20, м.Київ

(фортепіано)

ОБРАЗНЕ НАПОВНЕННЯ, МЕТОДОЛОГІЯ ТА ПРАКТИКА НАВЧАЛЬНИХ НАВИЧОК ГРИ В СУЧАСНІЙ МУЗИЧНІЙ ПЕДАГОГІЦІ

Що надихнуло мене на цю роботу, що спонукало мене опублікувати не просто теоретичну статтю а саме приклад нашого уроку – це бажання відкрити те, що зазвичай відбувається за зачиненими дверима, бажання поділитися найсекретнішим, найтаємничим, – тобто кухнею, чорною роботою викладача, поділитися тим, з чого все починається, з витоків педагогічної роботи. Та бажання показати щось нове: приклад творчості в практиці; образності в повсякденності; свята в буднях; казки в реальності.

Як зробити так, щоб сухі методичні вправи оживити, одухотворити, та вдихнути в них життя, казку – бо тільки через казку наші діти долучаються до реальних справ у будь-якому напрямі життя, навчання, роботи та починають жити в цьому напрямі, не просто цікавитись, а спрямовуватися до досконалості – удосконаленні навиків в обраній справі та до досконалості своєї душі.

Отже, зріз сучасного уроку на основі образного наповнення.

Добрий день, шановні колеги!

Сьогоднішній урок я проведу з ученицею підготовчого класу – Денисовою Марією

Тема уроку: Вправи на початковому етапі музичних занять.

Мета уроку: Підведення невеликих підсумків перших місяців навчання

Хід уроку включає послідовний показ вправ з визначенням:

- 1) Мети кожної вправи;
- 2) Метода виконання
- 3) Образного наповнення кожної вправи.

На уроці будуть продемонстровані:

- 1) Вправи на вільне падіння руки
- 2) Вправи на вільне падіння руки з опорою на один палець, на два пальці та на п'ять пальців.
- 3) Вправи на вивільнення м'язів руки
- 4) Вправи на відпрацювання штриха «Non legato» та «Legato»
- 5) Вправи на відпрацювання штриха СТАССАТО

Чому така увага до вправ?.. Тому що:

***Правильна постановка руки – основа для виразного інтонування на фортепіано,
для рухливості пальців та глибшої передачі музичного образу творів***

Тому я використовую вправи для формування вірної постановки рук.

Оскільки цей урок буде підсумковим після перших місяців навчання, - згадаємо всі вправи, які ми використовували з самого початку навчання.

Починаючи з першої вправи я використовую яскравий образ, іноді казковий, завдяки якому учень краще розуміє мету, яку ми поставили та маємо досягти, за допомогою саме цій вправі.

Образне наповнення вправ – запорука подальшого образного наповнення музичних творів

Майже кожна вправа має основну мету – досягти певної піаністичної свободи руки. Наприклад:

1. Мета першої вправи – досягти вільного падіння руки (щоб вона та всі її м'язи не були затиснутими)

На рахунок: «РАЗ»; «ДВА» - я підкидаю руку учня так, щоб вона розслабилася, а на рахунок «ТРИ» рука падає на будь-яку поверхню – спочатку на мою руку, а потім на кришку інструменту.

Першу вправу для дітей я назвала «Липучка» або «Лізун» - за назвою сучасної іграшки, яка вільно падає на поверхню.

2. Після першої вправи вивчаємо другу. Вона трішечки складніша. Рука має вільно падати на всі п'ять пальців. Мета: по-перше, знов таки вільне падіння, а по-друге, що найголовніше, – тримати опору на всіх п'ятьох пальцях.

Слідкуємо, щоб всі п'ять пальців були округлені і не прогиналися.

Тому що:

Заокруглені пальці та кисті рук – також одна з головних умов постановки руки

Друга вправа має назву «Павучок»

На кожному пальчику ми з учнем умовно позначаємо крапочку біля нігтика, де має бути опора.

На цій крапочці (опорі) він має тримати пальчик так, щоб той не прогинався.

Багато разів ми тренуємо цю вправу, а потім закріплюємо її вдома, звісно, за підтримкою і співпрацею з батьками.

Ще я хочу додати, трохи відхилившись від теми: співпраця з батьками – 70% успіху навчання дитини. Я впевнена, що всі мої колеги це знають і також знають, як, в наш час, це непросто. Але плідний контакт дуже важливий, на будь-якому етапі навчання. Я всіма зусиллями намагаюсь з самого початку навчання дитини налаштувати батьків на позитивне спілкування та тісну співпрацю.

3. Третя вправа – наступна ступінь складності.

Мета – утримувати руку на третьому пальці, щоб вона не падала та була стійкою.

Другий, перший, четвертий та п'ятий палець – заокруглені

Образне наповнення: цю вправу я називаю «**Балерина**» – кожна вправа маленька казка: як павучок здійснює свою заповітну мрію стати балериною та намагається навчитися «виконувати піруети» на одній ніжці, дуже акуратно «сховавши» інші. Так і ми ховаємо 1, 2, 4, 5 заокруглені пальці, тримаючи руку на 3-му пальці.

Цю вправу ми спочатку опановуємо на кришці фортепіано, а потім на клавіатурі від кожної нотки звукоряду.

Тут поєднуються послідовно три рухи:

1. Повільне падіння руки, або «дихання»
2. Постановка руки на третій палець з опорою
3. Зняття руки.

А далі продовження казки: Павучок перетворився на балерину та почав опускати на кожну клавішу як на квіточку, дуже плавно перестрибуючи з однієї на іншу. І кожна квітка мала своє неповторне звучання...

4. Четверта вправа – має назву «Веселка». Ми будемо з'єднувати нотки через октаву.

Робимо у повітрі візуально дугу у вигляді веселки – тобто «дихання» через октаву. Як приклад: До (I октави) – До (II октави) – До (III октави) – потім в зворотному русі.

Образне наповнення: якось вранці, наш павучок побачив веселку...

І зародилася в його душі ще одна мрія – перелетіти на другий кінець кольорової дуги, але ж х поверненням додому.

Мета цієї вправи – новий ступінь свободи руху руки на пів клавіатурі (тобто на 3-4 октави)

Права рука рухається праворуч, а ліва – ліворуч...

Казка продовжується:

«Яке диво!, - сказала балерина, - я перелітаю як по повітряному місточку на другий кінець веселки! Яка легкість!»

5. П'ята вправа має назву «Місточок».

І це вже не повітряний місточок, а справжній фізичний.

Виконуємо цю вправу одночасно 1-им та 5-им пальцями, тому що для початківців самостійно поставити руку тільки на 1-ий (або тільки на 5-ий) палець проблематично.

Граємо квінту, тобто п'ять ступенів, з яких ТРИ пропускаємо, як і три пальчика (2, 3, 4).

А перший і п'ятий ставимо водночас, кажучи образно «місточком»

Мета цієї вправи відчувати опору на 1-ому та 5-ому пальцях одночасно та утримувати інтервал при перенесенні руки, рухаючись, для початку по секундах.

Перевіряємо, щоб місточок був міцний і не «провалувався» - також, пропонуємо перевірити учню самому, натискаючи іншою рукою на зап'ясті.

Ця вправа дає можливість в подальшому грати правильно 1-им пальчиком; тоді і 5-й буде «німий», - тобто він знаходиться на клавіші, але не натискує її. Та навпаки: коли грає 5-й палець, то перший обов'язково знаходиться у проекції другої нотки «містечка»

Також, для того, щоб рухатись по секундах та тримати інтервал квінта, у нас є помічник – маленький олівець, котрий я пропоную утримувати 1 і 5 пальцями, та робити кистьові рухи.

Щоб утримувати відстань між 1-им та 5-м пальцями, відповідно інтервалу квінта.

6. Шоста вправа: «Веселка» подвійними нотами – тренуємо 2-й та 4-й пальці, та граємо терцію: до-мі, ре-фа... і т.п.

До-мі першої октави, до-мі другої, до-мі третьої – та в зворотному напрямі.

Мета: відчувати (та напрацювати) опору, тому що 4-й палець дуже незручний та слабкий. Його потрібно тренувати разом з другим, більш стійким. Тут одночасно використовуються такі рухи:

1. Вільне падіння руки на клавіші

2. Опора на 2-й та 4-й пальці

3. Перенесення руки через октаву, тобто охоплення більш широкого діапазону, ніж просто звукоряд.

7. Сьома вправа – «Кроки»

Ціль: навчитися послідовному переносу опори руки з одного пальчика на інший.

Образне наповнення: як балеринка рухається з ніжки на ніжку, перелітає з квіточки на квіточку, так пальчики роблять кроки **non legato** – поки ще, «перелітаючи» з клавiші на клавiшу по секундах.

Це перший варіант вправи.

Другий варіант: після опанування штриха *non legato* тренуємо «кроки» **legato** – другим та третім пальцями.

Третій варіант: кроки **legato** – 2, 3, 4 пальцями – це ще більш складніше.

При цьому треба навчити учня тримати всі суглоби – не плоскими, а помітно округлими.

Як малюк вчиться ходити : підіймати та згинати ніжки в колінцях (для кожного кроку) рухаючись, наприклад, по сходинках.

Так і пальчики вчаться переходити з клавiші на клавiшу по секундах.

Ціль: перенос опори руки з 2-го пальчика на 3-й і з 3-го на 4-й.

У нас є маленький помічник – маленьке теля, якому ми зробили колінця, щоб він вчився ходити.

Також кожен пальчик має зробити три таких колінця, - знайти у себе три таких колінця – суглоби, та не прогинати їх, а робити кругленькими.

Щоб було більш цікаво грати одноманітні вправи по дві нотки, - ми тренуємо «кроки» з підтекстовкою:

Ось наш телятко йде шукати зелену травичку, щоб поїсти та співає пісеньку: «ось я вийшов погуляти та травички пошукати».

Або на три нотки-«кроки» - співаємо: «я йду, співаю про родину, про свою, про любов, про красу, про планету свою та інше»

8. Восьма вправа – кроки на одному місці, тобто чергування 2-м та 3-м пальцями ноток по секундах на **legato** з використанням штриха стаккато на останній ноті.

Цікаво, що в цій вправі можна використовувати багато різних ритмічних малюнків. Наприклад:

Я пропоную грати таку вправу не тільки на білих клавішах, а й на чорних, або з використанням чорних клавіш.

Восьму вправу можна тренувати не тільки по секундах 2-м і 3-м пальцями, а й по терціях.

Тренуємо 2-й та 4-й по черзі з чергуванням, починаючи з 2-го пальця, або навпаки, з 4-го.

Або

Восьма вправа надає нам в подальшому розвитку грати форшлаги та морденти!

9. Дев'ята вправа – напрацювання штриха **STACCATO**

З початку виконуємо:

1) одну нотку 3-м пальцем

2) двома руками по черзі (3-м пальцем)

3) двома руками разом (одночасно), можна рухаючись по нотах звукоряду.

Для учня це образ «дощика», або «дзьобики-зернята»

Казка продовжується: поки наш маленький теля з восьмої вправи вчився ходити, він зустрів горобця, котрий літав-літав та приносив різні новини. В дев'ятій вправі горобчик знайшов смачні зернятка та почав їх їсти – дзьобати.

У дев'ятій вправі ми використовуємо чотири рухи:

- 1) замах рукою
- 2) поштовх пальчиком
- 3) з допомогою ліктя - трохи відводимо його праворуч (відповідно для лівої руки – ліворуч).
- 4) знімаємо ручку з диханням, тобто рука ніби злітає.

10. Десята (остання) вправа, додаткова:

Я даю її тільки тим учням, хто відпрацював всі дев'ять вправ. Тому що 10-та вправа для маленького учня достатньо складна. Вона має назву «Гойдалки» та виконується п'ятьма пальцями послідовно.

Наприклад:

До - ре , до - мі, до - фа, до - соль

1 - 2, 1 - 3, 1 - 4, 1 - 5

Та в зворотному русі вертаємось до ноти «До».

Ця вправа використовує декілька рухів, в тому числі: на кожному пальчику ми трішечки гойдаємось та робимо «пружинку»

Хочу додати – протягом всього процесу я використовую ще дві додаткові вправи – «Відпочинок», щоб руки та м'язи розслабилися, скинули напругу (з допомогою викладача):

А) рухи ліктями, як крильцями в сторони та вгору, ніби намагаючись полетіти

Крильця маленькі

Ліктики легенькі

Б) легкий масаж м'язів рук, передпліччя та ліктьових суглобів (образ пластиліну чи ковбаси)

Робимо ці дві вправи тому, що

Вільні, не затиснуті м'язи рук – головна умова правильної постановки руки маленького піаніста

Ось ці 10 основних вправ будуть базою для розвитку піаністичних навичок. Якщо їх застосовувати на практиці, постійно повторюючи на протязі навчання, та зробити їх звичкою, помічниками в повсякденних заняттях, тоді:

Закріплення та повторення вправ (час від часу) дає довготривалий позитивний результат у технічному розвитку маленького учня

Тоді чорнова робота перетворюється на свято, на казку, яку ми самі створюємо для учня-початківця.

А зараз ми послухаємо, як ці, вже відпрацьовані, вправи зустрічаються в етюдах та п'єсах, коли вони сприймаються учнем як вже добре знайомі.

Українська народна пісня "Дівка в сінях стояла":

- <https://youtube.com/shorts/ijfAwiQaXRw>

«Кроки» та «Місточки» - у двох етюдах О. Гнесіної:

- <https://youtube.com/shorts/ytUFRAGRt0c>

Два етюди Ранок-Вечір – тут автор використовує наші вправи: «Місточки» та «Веселка» подвійними нотами.

Звертаючи увагу учня на пошук схожих вправ або музичних моментів всередині музичного твору, викладач полегшує процес засвоювання нового матеріалу

Адже зацікавити учня навчальним процесом можна не тільки чимось новим, але й пошуком вже знайомих піаністичних прийомів і вправ, вплетених в музичну тканину твору.

На завершенні, я б хотіла подякувати вам, шановні колеги за увагу та побажати всім натхнення та творчого підходу у роботі з вправами.

Хочу нагадати тих відомих талановитих та геніальних музикантів-педагогів, які завжди надихають мене на нові творчі підходи та методи викладання, на нові ідеї музичного розвитку наших дітей, учнів, надихають на нові досягнення в музичному розвитку та подякувати їм.

Отже:

Список літератури:

1. Г. Коган «Біля воріт майстерності»
2. Г. Нейгауз «Про мистецтво фортепіанної гри»
3. Л. Баренбойм «Питання фортепіанної педагогіки»
4. Н. Перельман «Уроки натхнення»
5. Н. Перельман «У класі роялю»
6. Я. Мільштейн «Поради Ф. Шопена піаністам»
7. В. Нільсен «Наше святе ремесло»
8. А. Артоболевська «Перша зустріч з музикою»

PEDAGOGICZNE NAUKI

Problemy przygotowania fachowców

Мамешева Райса Исанжановна

*учитель химии и биологии, педагог-исследователь,
КГУ «Трекинская ОШ№1» ОО района Бәйтерек управления образования
акимата
Западно-Казахстанской области*

ДИСТАНЦИОННОЕ ОБУЧЕНИЕ КАК СОВРЕМЕННЫЙ ФОРМАТ ПРЕПОДАВАНИЯ ХИМИИ И БИОЛОГИИ В ШКОЛЕ

Реформа образования направлена на модернизацию и инновационное развитие. По словам президента К.К. Токаева это единственный путь, который позволит Казахстану стать конкурентным обществом и обеспечить достойную жизнь всем гражданам в 21 веке. В связи с этим новой целью образования является формирование креативных и социальных компетентностей, готовность к переобучению, передаче знаний и технологий. Поэтому в основу школьного образования положен системно-деятельностный подход, который отражен в стандартах нового поколения.

Приоритетом современного образования является самореализация и самообразование личности ребенка. Для достижения этого необходимо внедрение новых перспективных направлений развития технологий обучения. Одним, из которых на современном этапе является обучение с использованием дистанционных технологий, которое уверенно начинает завоевывать свое место в образовательном процессе школы вместе с традиционными формами обучения.

Дистанционное обучение (ДО) – это способ организации процесса обучения, основанный на использовании современных информационных и телекоммуникационных технологий, позволяющих осуществлять обучение на расстоянии без непосредственного контакта между преподавателем и обучающимися. Технология заключается в том, что обучение и контроль за усвоением материала происходит с помощью компьютерной сети Интернет, а

это дает возможность привлечь все больший круг учителей школ к освоению и использованию компьютера в своей работе. Использование дистанционных технологий позволяет наладить обратную связь в процессе обучения, повысить степень усвоения учебных, коммуникативных и личностно-адаптивных компетенций.

Обучение с помощью дистанционных образовательных технологий предполагает основную опору на средства новых информационных и коммуникационных технологий, мультимедийных средств, средств видеосвязи, иную форму взаимодействия учителя и учащихся, учащихся между собой. Оно представляет собой современный подход к обучению, интересный, развивающийся, способствующий повышению уровня мотивации как обучающегося, так и учителя, при этом меняются формы и методы преподавания. Обучающиеся используют новые образовательные ресурсы и проявляют деловую активность.

Особенностью содержания обучения с использованием дистанционных технологий является его открытость. Сеть Интернет позволяет значительно расширить потенциальную образовательную среду - ученик перестаёт быть "привязанным" к учебнику или учителю как основным источникам знаний. Главным компонентом содержания дистанционного образования является технология работы ученика с информацией, а не сама информация. От ученика требуется не столько усвоение многообразных данных по изучаемому вопросу, сколько ориентация в них.

Обучение с использованием дистанционных технологий базируется на использовании компьютера и телекоммуникационной сети. Современные средства информационных технологий позволяют использовать при обучении разнообразные формы представления материала. Интерактивный способ обучения стал возможен в силу того, что произошла информатизация общества: компьютер и Интернет "пришли" почти в каждый дом.

Использование в биологии и химии дистанционных образовательных технологий я применяю в урочной и внеурочной деятельности:

- при планировании и проведении уроков;
- в проектно-исследовательской деятельности;
- в работе с детьми, имеющими ограниченные возможности здоровья;

- в работе с одаренными детьми;
- в работе с детьми, часто болеющими или пропускающими занятия в связи с выездом на длительный срок (на соревнования или в санатории);
- в проведении консультаций при подготовке к ЕНТ;
- во внеурочной деятельности в рамках преподаваемого предмета;
- при проведении дистанционных курсов.

Проектно-исследовательская деятельность является одним из направлений системно-деятельностного подхода в образовании. Она гармонично дополняет классно-урочную систему, тесно связана с практикой, стимулирует учащихся самостоятельно познавать окружающий мир, саморазвиваться и самореализоваться. Например, при проведении экскурсии по теме «Природа живая и неживая (пришкольный двор)», после проведения инструктажа класс делится на группы по 4-5 человек, каждая группа получает задание и свой участок школьного двора, на котором она работает. Отчет по экскурсии ребята создают в электронном виде с использованием фотографий места проведения экскурсии, растений, животных, элементов неживой природы, встречающихся на участке и краткого описания растения или животного. При оформлении отчета ребята общаются друг с другом и со мной через электронную почту или социальную сеть «одноклассники.ру». Я показываю, как прикрепить и отправить файл с отчетом по электронной почте, если есть недоработки, вместе с детьми редактируем работу. Выполнение такого проекта требует много времени, т.к. у детей нет еще навыков работы с компьютером и сетью Интернет. Однако это позволяет развивать у ребят коммуникативную и информационную компетентности, что является очень важным в рамках современной школы.

В старших классах ребята занимаются индивидуальными проектами по различным темам биолого-химической направленности. Очень популярны мини-проекты, выполненные в виде презентаций в Power Point к урокам: «Акулы. Скаты. Химеры», «Аквариумные рыбки», «Бабочки», «Двоякодышащие рыбы», «Воробьинообразные», «Непарнокопытные», «Витамины», «Закаливание и его значение», «Влияние курения на здоровье», «Работы Мичурина по селекции», «История развития генетики», «Химические волокна», «Полисахариды», «Каучук», «Белки» и другие. Если ребенок работает в данном направлении в системе, то к старшей ступени образования у него практически не возникают

трудности в поиске информационных источников, оформления презентации и представления своего проекта.

Дистанционные уроки включают в себя лекционный материал, видеоролики, флеш-анимации, интерактивные задания, виртуальные практические работы, тесты в системе of-line и on-line. По окончании четверти или полугодия проводится контрольное тестирование, на которое дается только одна попытка. Выполнение домашнего задания связано с отправкой не только электронного файла, но и бумажного носителя через сканирование и прикрепление его к заданию. Если задание выполнено с ошибками или не полностью, то ребенок после проверки и замечаний учителя может отредактировать и отправить повторно свою работу.

Обучение с использованием дистанционных образовательных технологий расширяет возможности получения детьми-инвалидами образования, обеспечить освоение ими основной общеобразовательной программы начального, основного общего и среднего общего образования в полном объеме.

При освоении учебных программ с использованием дистанционных технологий, у учащихся формируются навыки творческого, критического мышления, в значительной степени повышается уровень ИКТ-компетентности. Ученик работает максимум времени самостоятельно, учится самопланированию, самоорганизации, самоконтролю и самооценке. Это дает возможность ему осознать себя в деятельности, самому определять уровень усвоения знаний, видеть пробелы в своих знаниях и умениях.

Возможности дистанционных образовательных технологий при обучении биологии позволяют шире и глубже использовать образовательный потенциал учебного предмета, ведь целью становится не обучение готовым фактам и действиям, а ориентации в биологическом материале, в первую очередь с помощью публикаций научного и научно-популярного характера, энциклопедической литературы. При этом активизируется познавательная функция обучаемых, обеспечивается максимальный самоконтроль при оперативной обратной связи с преподавателем-куратором. Спецификой такого обучения биологии является опора на средства наглядности, акцент на изучение первоисточников – биологических трудов, статистических, фотографических, справочных материалов.

Неотъемлемой составляющей учебно-воспитательного процесса является внеклассная работа, которая позволяет углубить предметные знания, развить интересы, склонности и способности учащихся. С этой целью в предметные недели проводятся интеллектуальные игры, КВНы, блиц-турниры, экологические беседы и акции при подготовке и организации которых используются дистанционные технологии. Среди мероприятий, проведенных в рамках предметных недель хочется отметить следующие: «Правильное питание – залог здоровья» - урок-КВН, «Курение – польза или вред?» - лекция-беседа, «Алкоголизм и наркомания – это привычка или заболевание?» - конференция, «Выбираем здоровый образ жизни» - репортаж и другие.

Использование дистанционных образовательных технологий перспективно для реализации предпрофильной подготовки и профильного обучения, консультаций по подготовке к ЕНТ, обеспечивает учащихся разнообразными современными средствами обучения:

- компьютерные обучающие программы
- электронные учебные пособия
- компьютерные системы тестирования и контроля знаний
- электронные справочники
- учебные аудио и видеоматериалы.

Хочу отметить преимущества дистанционного обучения и использования в работе дистанционных образовательных технологий:

- во-первых, это более высокая адаптивность к уровню базовой подготовки и способностям обучаемых, и соответственно, лучшие возможности для ускорения процесса получения образования и повышения качества обучения;
- во-вторых, это повышение качества образовательного процесса за счет ориентации на использование компьютерных обучающих образовательных программ, электронных пособий и тестирующих систем;
- в-третьих, это оперативное обновление и пополнение методического обеспечения учебного процесса;
- в-четвертых, это доступность для обучающихся "перекрестной" информации, поскольку у них появляется возможность, используя компьютерные сети, обращаться к альтернативным ее источникам;

- в-пятых, это возможность редактировать выполнение практических и контрольных заданий для достижения высокого результата, умение лучше, разумнее планировать свое время в процессе обучения;

- в-шестых, это повышение творческого и интеллектуального потенциала обучающихся за счет самоорганизации, стремления к знаниям, умения взаимодействовать с компьютерной техникой и самостоятельно принимать ответственные решения;

- в-седьмых, это практичность обучения, т.к. обучающиеся могут напрямую общаться друг с другом при выполнении групповых проектов, а так же с преподавателем и задавать ему вопросы, возникающие в процессе обучения.

Дистанционное образование и обучение с использованием дистанционных образовательных технологий, несомненно, имеет свои преимущества перед традиционными формами обучения. Оно решает психологические проблемы учащегося, снимает временные и пространственные ограничения, проблемы удалённости от квалифицированных учебных заведений, помогает учиться людям с физическими недостатками, имеющими индивидуальные черты и неординарные особенности, расширяет коммуникативную сферу учеников и педагогов.

Литература

1. Открытое и дистанционное обучение: тенденции, политика и стратегии. – М.: Изд. ИНТ, 2004, с 13.
2. Полат Е.С., Петров А.Е. Дистанционное обучение, каким ему быть? <http://distant.ioso.ru/library/publication/razvitie.htm>
3. Полат Е.С. Развитие дистанционной формы обучения в школьном образовании. <http://distant.ioso.ru/library/publication/concept.htm>
4. Полат Е.С, Моисеева М.В., Петров А.Е. Педагогические технологии дистанционного обучения /Под ред. Е.С.Полат. — М., "Академия", 2006

Strategiczne kierunki reformowania systemu edukacji

Ганна Товканець

Мукачівський державний університет, Україна

ПРИНЦИПИ РОЗВИТКУ

СУЧАСНОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ СИСТЕМИ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

У ХХІ столітті проблеми освіти як процесу і системи зберігають свою актуальність. Стан освіти в сучасному світі вкрай суперечливий. З одного боку, освіта стала однією з найважливіших сторін людської діяльності, з іншого – розширення сфери освіти і зміна його статусу супроводжується різким загостренням проблем освіти. Головна риса розвитку сучасної освіти - це труднощі, пов'язані з ускладненням процесів залучення молоді до цінностей культури попередніх поколінь, зі структурною трансформацією суспільства в цілому. Сукупний обсяг наукового знання зростає в геометричній прогресії. Завдяки науково-технічній революції виник новий тип людських відносин, що сформувався в рамках інформаційного та технологічного простору. Дослідники [4; 5] підкреслюють, що серед принципів, якими будуть керуватися європейські країни в галузі освіти, проголошені такі, як автономність; поширення знань за допомогою досліджень і викладання за тісної взаємодії зазначених процесів; моральна й інтелектуальна незалежність від політичної та економічної влади; свобода досліджень і викладання. Декларовані принципи знаходяться в загальному руслі сучасних поглядів науки на аксіологічні та прогностичні аспекти розвитку освіти.

Національна система освіти в своєму активному режимі повинна бути, перш за все, інноваційною діяльністю з просування в суспільстві передових зразків культури, нових ідей, технологій, знань. В цій якості вона стає системою з проектування майбутнього.

Закон «Про освіту» (2017) [1], Закон України «Про вищу освіту», Національна стратегія розвитку освіти в Україні до 2021 року» [2] визначають основні пріоритетні принципи розвитку вітчизняної освіти.

Серед них найбільш вагомими виокремлюються:

1. Гуманізація та гуманітаризація освіти. Гуманітарне знання – це рефлексія про світ людини і про людину в світі, тобто звернення людської свідомості до самої себе з метою осмислення і теоретичного обґрунтування сенсу і способу своєї життєдіяльності. Використання гуманітарного підходу, доповненого природничими, технічними засобами при побудові гуманізованої моделі освіти, глибоко правомірно тому, що в даний час важливо не тільки усвідомити і пояснити причини кризи освіти, а й знайти шляхи виходу з цієї кризи. Гуманітаризацію освіти слід розуміти не кількісно - як збільшення кількості дисциплін гуманітарного циклу і годин на їх проведення, а якісно – як радикальну зміну орієнтації процесу навчання в сторону формування високого потенціалу моральних і творчих засад особистості.

2. Деідеологізація, деполітизація і демократизація освіти, що означає посилення загальних прагнень до демократизації системи освіти, які забезпечують доступність освіти для всього населення країни, в першу чергу для здатної талановитої молоді незалежно від її соціального походження і матеріального становища, і спадкоємність ступенів і рівнів освіти.

3. Фундаменталізація, інтелектуалізація і стандартизація освіти, де фундаментальність освіти постає як процес найтіснішої взаємодії людини з інтелектуальним середовищем. Особистість сприймає освіту як ресурс збагачення власного внутрішнього світу, примноження потенціалу самого середовища. Фундаментальність освіти забезпечує оптимальні умови для формування гнучкого і багатогранного мислення, засвоєння наукової інформаційної бази і сучасної методології осмислення дійсності, створення внутрішньої потреби в саморозвитку та самоосвіті протягом усього життя людини.

Відмінною рисою нашого часу в галузі освіти стало розгортання повним ходом процесів стандартизації, комп'ютеризації, зміни освітніх технологій. Нове покоління стандартів освіти свідчить про те, що держава, надаючи системі можливість вільного конкурентного розвитку, готова зробити це лише за умови суворого дотримання Державного стандарту [3]. Нагадаємо, що освітній стандарт –це еталонний рівень освіти, необхідний для даного суспільства на певному історичному відрізку часу. В сфері управління освітою відбувається пошук розумного компромісу між жорсткою централізацією і стандартизацією освіти, з одного боку, і повною автономією навчальних закладів, з іншого.

4. Конвергенція освіти, інтеграція національних систем в світову освітню систему. Болонський процес сприяє якнайшвидшому оптимальному, прийнятному для всіх його учасників вирішенню багатьох ключових моментів зазначеної проблеми. Учасники процесу проголошують вищим призначенням країн-учасниць забезпечення такої якості освіти, яке навчило б нові покоління з глибокою повагою ставитися до гармонії навколишнього світу і самого життя. При цьому найголовнішими завданнями декларуються критичне осмислення і поширення культури шляхом досліджень і викладання. Такі завдання європейської спільноти в повній мірі відповідають духу основних висновків сучасної філософії і соціології освіти, що стосуються ціннісно-цільових аспектів і стратегічного напрямку розвитку світової і національних освітніх систем.

5. Цифровізація, спрямування на формування цифрових навичок. У сучасному світі володіння цифровими навичками набуває особливо важливого значення. Причому мова не йде конкретно про програмування. Основний акцент робиться на формування у здобувача освіти цифрових навичок в найширшому сенсі [4]. Сюди слід віднести: навчання основам цифрової архітектури; створення сучасних і актуальних цифрових продуктів; глибоке занурення в хмарні системи; уміння поводитися і працювати з штучним інтелектом.

6. Розвиток «м'яких навичок». Складові цього освітнього принципу полягають в першочерговому розвитку навичок трьох типів – когнітивних, соціальних і емоційних.

7. Прагнення до самоосвіти. Зі школи учням необхідно прищеплювати прагнення і любов до самоосвіти. Бажання вчитися після закінчення школи і університету, постійно освоювати нові спеціальності й саморозвиватися вже зараз стає однією з обов'язкових умов для перспективного кар'єрного розвитку. Важливо в ранньому віці закласти базові основи, любов до навчання і отримання нових знань. Такому випускникові буде гарантована престижна і високооплачувана робота.

Побудова ефективної системи національного виховання, розвитку і соціалізації дітей та молоді, створення та забезпечення можливостей для реалізації різноманітних освітніх моделей, створення навчальних закладів різних типів і форм власності, забезпечення доступності та безперервності освіти протягом усього життя, формування безпечного освітнього середовища та його

екологізація стають основними завданнями реформування української системи освіти.

Література

1. Закон України «Про освіту». URL: <https://zakon.rada.gov>.
2. Національна стратегія розвитку освіти в Україні до 2021 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/344/2013>.
3. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти. К.: Ленвіт, 2006. 35 с.
4. Товканець О.С. Стратегічні напрями розвитку інформаційно-комунікаційних технологій у вищій європейській школі на початку XXI століття. Інформаційні технології і засоби навчання, 2018. Том 66, №4. С.14 – 23.
5. Ярова О. Б. Тенденції розвитку початкової освіти в країнах Європейського Союзу (кінець XX — початок XXI ст.): монографія. К. : Педагогічна думка, 2018. 410 с.

Міщенчук В. В.¹, Міщенчук М. І.²

¹*Буковинський державний медичний університет, Україна*

²*Чернівецька ЗОШ I-III ступенів №28, , Україна*

РЕЗУЛЬТАТИ ЗНО У СВІТЛІ ВИМОГ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ.

З часи впровадження зовнішнішнього незалежного оцінювання змінилась система перетворення сирого тестового результату в рейтинговий, а питання щодо об'єктивності, валідності отриманих балів не зникають. Актуальним є питання співставності рейтингового балу з фактичним рівнем знань.

Вступ. На першому етапі сирі тестові результати отримані за вирішення завдань зовнішнішнього незалежного оцінювання перетворювали в рейтинговий бал (100-200) за допомогою еквіпроцентильного підходу. До 2015 року негативних результатів учасники не отримували, тому для вступу до закладів вищої освіти було запроваджено мінімальний бал (140 – для профільних дисциплін та 124 балів – для решти). На первинному етапі впровадження ЗНО певного маркера для приймальних комісій було необхідним, щоб, за словами одного з колишніх очільників Міністерства освіти і науки України, «університети не могли приймати всіх підряд» [1]. Чим керувались при обранні бар'єрних балів залишається невідомим.

Безумовно впровадження системи ЗНО було розв'язувало низку гострих завдань, як от зменшення корупції, підвищення свободи вибору абітурієнтами вищів тощо. Однак це не знімає низки питань щодо самої системи розрахунку рейтингового балу, тестових завдань та їх відповідності до вимог які висуваються до студентів вишами. Виникла дивна ситуація, складають випробування всі, а право на вступ отримують не всі.

Основна. В 2015 році на зміну еквіпроцентильного методу впроваджено гібридний процентно-процентильний метод переведення первинних тестових балів у шкальований бал (за шкалою 100-200). Навіщо це було зроблено? Такий

перехід повинен був забезпечити більш якісний відбір абітурієнтів ніж за попереднім підходом. Гармонізувати технологію переведення первинного тестового балу до шкальованого із міжнародною практикою, яка чітко розмежує абітурієнтів на тих, хто володіє мінімальним обсягом знань і тих, хто не має необхідного об'єму знань. В новій гібридній процентно-процентильній технології переведення сирого балу у шкальований поріг «склав / не склав» вже не є статистичним, а розраховується щороку експертними групами (кількість експертів вказується різна, то 80 то 100) на основі методик Ангоффа-Беука.

Методика Ангоффа ґрунтується на вимогах до знань, кмінь та навичок абітурієнтів. Експерти щороку визначають мінімальний тестовий бал (суму балів за тестові завдання), що відповідає мініальному обсягу знань. Такий підхід дозволяє закладам вищої освіти здійснювати якісний відбір абітурієнтів. В той же час як стверджує Український центр оцінювання якості освіти до 40 % абітурієнтів не подолали б такий поріг [2]. Чи насправді відсоток тих хто не склав би випробування був би таким високим?

З метою зменшення частки абітурієнтів, що не складуть випробування УЦОЯО поряд з методикою Ангоффа використовує метод компромісів Беука. Якщо перша методика встановлює мінімальний бал на основі обсягу знань яким має володіти абітурієнт, то друга враховує допустиму частку тих, хто не складе тест. Під час визначення порогового балу за методикою Беука враховують низку суб'єктивних факторів, як от соціально-політичний стан в країні, економічну ситуацію тощо. В підсумку компромісний пороговий бал за гібридною методикою визначається за схемою:

Хоча формально прохідний бал за методом Беука може бути як більшим так і меншим балу за методом Ангоффа, на практиці з низки міркувань його встановлюють вищим. То що ж змінилось? Якщо раніше прохідний бал був статичним, а відсоток тих що не склали фактично не змінним, модифікувалось чисельне переведення тестового балу у рейтинговий, то тепер маємо ситуацію, коли щороку встановлюється нове значення порогового балу та відсотку тих хто

не склав виходячи з політичної чи іншої доцільності. Одним з основних завдань, що стоять перед рейтинговим оцінюванням є необхідність коректного порівняння результатів абітурієнтів різних років та з різних предметів. Та чи є це можливим, якщо на прохідний бал, методику переведення тестових балів у рейтингові, відсоток тих що не склали перебувають в значній залежності від суб`єктивних факторів?

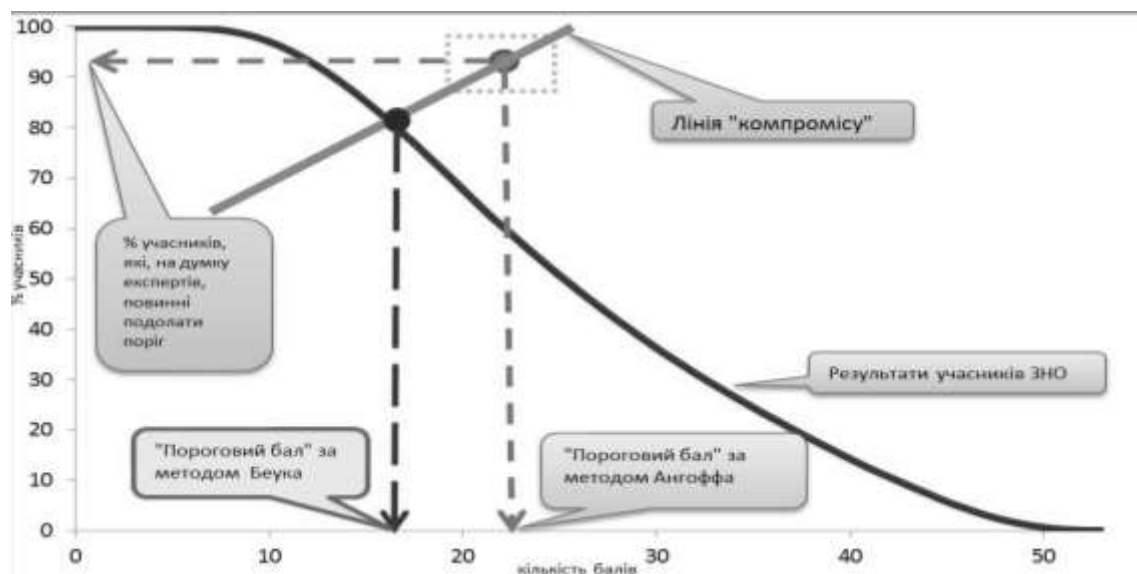

Рис1. Схема визначення порогового бала за методикою Ангоффа-Беука [2].

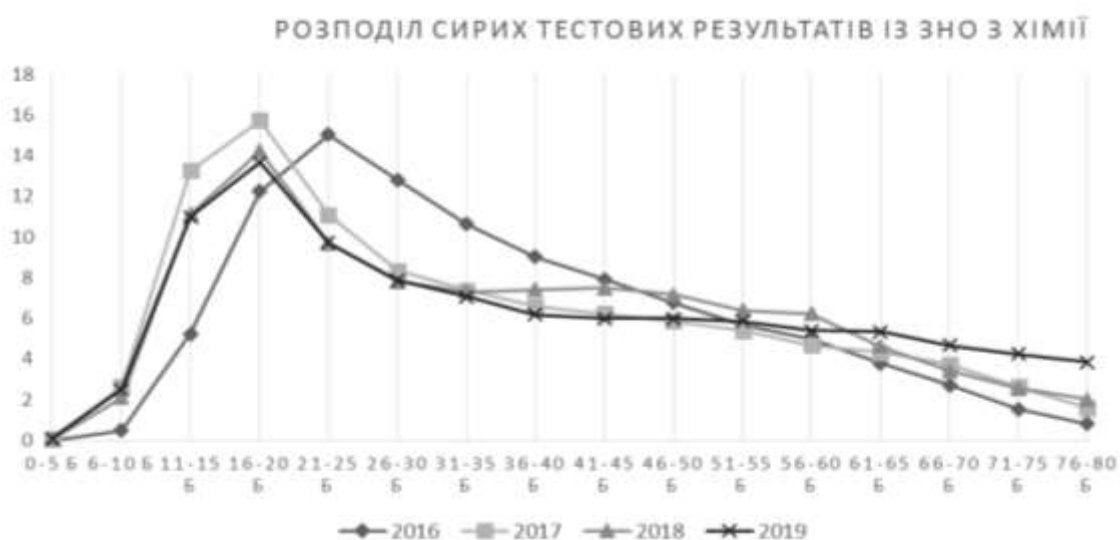

Рис 2. Первинні тестові результати з хімії у 2016-2019 рр. (максимальний бал -80).

На прикладі тестування з «Хімії» розглянемо тестові результати ЗНО різних років рис.2-3 та кореляцію фактичний рівень знань відповідно до фактичного оцінювання у вишах України рис.4.

В 2016-1019 рр. максимум балів був однаковим та становив 80 балів, в 2020 році ж максимум складав 75 балів, тому розподіл результатів наведено на різних рисунках.

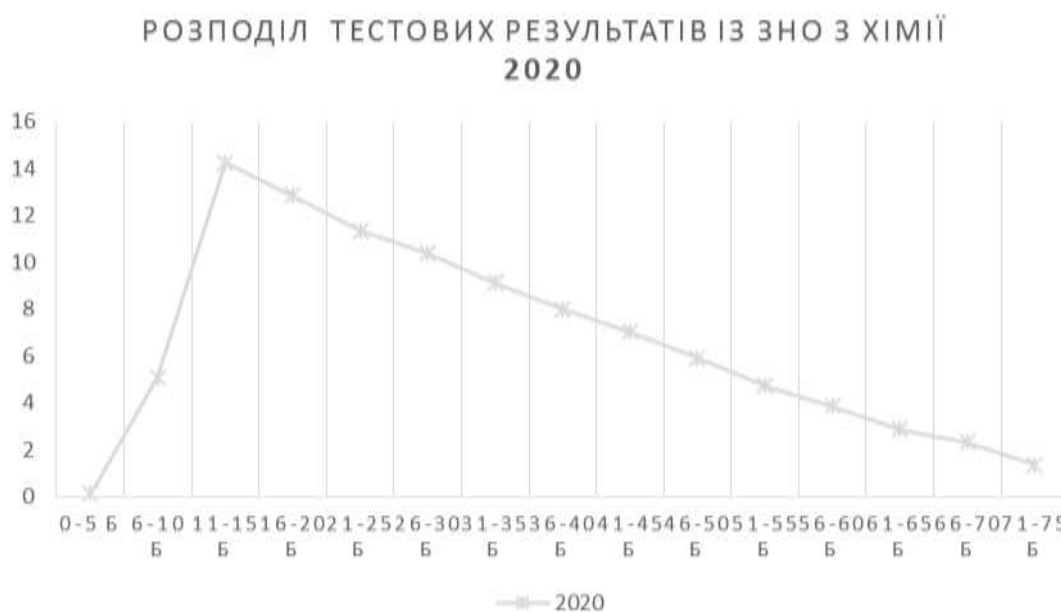

Рис 3. Первинні тестові результати з хімії у 2020 році (максимальний бал - 75).

Як можемо побачити ситуація з року в рік фактично повторюється з певними відмінностями. Так якщо частка абітурієнтів хто набрав менше 10 балів відносно незначна, то далі вона стрімко зростає досягаючи максимуму в діапазоні 16-25 балів, та чи є цей бал достатнім? Відсоток абітурієнтів, які продемонстрували гарні знання з хімії (більше 50 балів) змінюється незначно, тренд практично незмінний.

Фактичну успішність розраховано відповідно до традиційної системи оцінювання поширеної у вишах України, а саме "2" - 0-59%; "3" - 60-74%; "4" - 75-89%; "5" - 90-100%.

Рис. 4 Фактичні результати абітурієнтів з хімії за 2016-2020 роки згідно оцінюванню прийнятому у закладах вищої освіти України.

Обговорення та висновки. З рис.2-4 видно, що якісні показники були найкращими в 2019 році, спостерігався найнижчий відсоток тих, що отримали б «2» та найбільша частка з «4» та «5» за розглянуті роки. В 2020 році відбулось певне просідання результатів, хоч і не таке значне, на яке можна було очікувати зважаючи на нові реалії, вимушене впровадження дистанційного навчання тощо. Та чи корелюють рейтингові показники з фактичними? Як бачимо не дуже, так згідно [3] частка тих, що не склали коливалась в різні роки від 10,5% у 2018 році до 19,4% у 2017 році, в той же час якщо б роботи оцінювались за рівнем знань, частка була б в межах 67,0-77,3%. Постає питання чи то вимоги у вишах надто високі чи то рівень знань абітурієнтів надто низький. Маємо ситуацію, коли рівень знань є недостатнім, проте щоб не відбулось різкого зменшення кількості вступників до вишів та з метою запобігання соціального вибуху відбувається штучне завищення результатів.

Література:

[1] <https://osvita.ua/test/46911>

[2] <http://education-ua.org/ua/articles/376-yak-budemo-viznachati-rezultati-zno>

[3] <https://zno.testportal.com.ua/opendata>

Współczesne metody wykładania

Овсянникова А.А.,

КГУ ОШ №30 г.Караганда

Филиппов К.Ю.,

КГУ «Ростовская опорная школа (ресурсный центр)»

Бухар-Жырауский район

РАБОТА С ОДАРЕННЫМИ ДЕТЬМИ НА УРОКАХ ИНФОРМАТИКИ И ВО ВНЕУРОЧНОЕ ВРЕМЯ

В самом общем представлении одаренность может быть определена как обладание большими способностями. Под способностями же в свою очередь понимаются индивидуально-психологические особенности личности, являющиеся условием успешного выполнения той или иной деятельности.

Человек не рождается с готовыми способностями. Врожденными являются лишь анатомо-психологические предпосылки формирования способностей. На их основе под влиянием обучения и воспитания, в процессе взаимодействия человека с окружающим миром развиваются его способности, таланты. На уроках учителю зачастую просто не хватает времени для работы с такими детьми. И в этой ситуации единственное, что может сделать педагог - это моделирование такой учебной деятельности, в которой ребёнок может максимально самореализоваться.

Самый верный способ помочь ребенку раскрыть себя – научить учиться. В этом помогает самостоятельный поиск. При объяснении нового материала, рассказав суть, и не вникая в подробности, предлагаю дальше некоторым ребятам из класса продолжить работу самостоятельно, отыскав свой путь решения задачи. Главное, чтобы на этом этапе у детей были сформированы умения самостоятельно добывать знания из различных источников, анализировать факты, делать выводы и обобщения, аргументировать свой ответ.

Моделирование подобных ситуаций на уроке способствует тому, что каждый одаренный ребенок, так или иначе, раскроет в себе новые способности.

Другой способ самореализации одаренных детей заключается в организации их исследовательской деятельности. Такая форма работы предоставляет учащимся возможность выбора не только направления исследовательской работы, но и индивидуального темпа и способа продвижения в предмете.

Распространенной формой включения в исследовательскую деятельность на уроках является проектный метод. С учётом интересов и уровней дарования конкретных учеников им предлагается выполнить тот или иной проект: проанализировать и найти решение практической задачи, выстроив свою работу в режиме исследования и завершив ее публичным докладом с защитой своей позиции. Подобную работу можно проводить, начиная с 3 класса.

Исследовательская деятельность учащихся предполагает несколько этапов: 1. Постановка проблемной ситуации; 2. Сбор и обработка материала; 3. Презентация проекта; 4. Обсуждение

Эта форма работы требует соблюдения нескольких правил, которые позволят организовать исследовательскую деятельность детей.

Во-первых, учащиеся должны иметь четкий план действий, разработанный ими в группе или индивидуально. В плане прописана деятельность каждого участника, определена цель исследования, составлен алгоритм достижения поставленной цели.

Во-вторых, дети должны четко представлять, каким будет итог выполнения каждого этапа и конечный продукт исследовательской работы. Возможно, это будет презентация, web-сайт, публикация и т.д. Такая форма обучения позволяет одаренному ребенку, продолжая учиться вместе со сверстниками и оставаясь включенным в привычные социальные взаимоотношения, вместе с тем качественно углублять свои знания и выявить свои ресурсы.

Основная часть работы с одаренными детьми приходится на внеурочную деятельность (кружки, факультативы). Здесь происходит подготовка детей к участию в различных мероприятиях в школе, городе, стране. Участие во всевозможных интеллектуальных и предметных олимпиадах, творческих конкурсах, проектах дает возможность одаренному ребенку раскрыть свои таланты и реализовывать интересы, выходящие за рамки школьной программы.

Для одаренного ребенка свойственна высокая концентрация на интересующем его предмете. С годами такие дети проявляют огромное упорство в достижении цели. Одаренные дети отличаются разнообразием интересов. Многие одаренные дети, осознающие свои большие способности, воспринимают любое место, кроме первого, как поражение, а себя как неудачника и не умеют пережить неудачу. В такой ситуации учителю, прежде всего, необходимо быть доброжелательным и чутким, хвалить ребенка, поощрять его творческое и продуктивное мышление.

Другой вариант работы внеклассной работы с одаренным ребенком - индивидуальные занятия с акцентом на его самостоятельную работу с материалом.

В этом случае учителю в работе необходимо:

Составить план занятий с ребенком, учитывая тематику его самообразования, склонности, психические особенности ребенка, его учебную нагрузку по другим предметам.

Продумать методику обучения. Одаренные дети требуют принципиально иной подготовки, поскольку их отличает самостоятельность мышления, стремление к экспериментированию, им необходима серьезная умственная нагрузка.

Определить темы консультаций по наиболее сложным и запутанным вопросам.

Выбрать форму отчета ребенка за определенные промежутки времени

У каждого учителя свои методы и формы работы с одаренными детьми. Однако, каждый, наверное, согласится с тем, что только внимательное и чуткое отношение ко всем проявлениям творчества будет способствовать дальнейшему развитию одаренности ребенка. Проблемы работы с одаренными учащимися - одна из современных задач модернизации образования, но она всегда присутствовала и решалась в той или иной степени на всех этапах развития любой системы образования посредством дифференцированного и индивидуального подхода в обучении. Считаю, что долг учителя заключается в том, чтобы создать условия, в которых ученик мог бы проявить себя и показать путь для самореализации. Мой учебный предмет – информатика, обладает

огромным потенциалом для всестороннего развития личности, а значит и для выявления одаренных детей, так как здесь, реализуются межпредметные связи.

Анализ осуществляемой работы с одаренными и талантливыми школьниками по информатике в школе свидетельствует о необходимости и открывающихся возможностях её дальнейшего совершенствования. Самый верный способ помочь ребенку раскрыть себя – научить учиться. В этом помогает самостоятельный поиск. Ведь талантливому ребенку не нужно до конца все «разжевывать». Иногда при объяснении нового материала, рассказав суть, и не вникая в подробности, предлагаю дальше некоторым ребятам из класса продолжить работу самостоятельно, отыскав свой путь решения задачи. Главное, чтобы на этом этапе у детей были сформированы умения самостоятельно добывать знания из различных источников, анализировать факты, делать выводы и обобщения, аргументировать свой ответ.

Моделирование подобных ситуаций на уроке способствует тому, что каждый одаренный ребенок, так или иначе, раскроет в себе новые способности. Участие во всевозможных интеллектуальных и предметных олимпиадах, творческих конкурсах, фестивалях, телекоммуникационных проектах дает возможность одаренному ребенку раскрыть свои таланты и реализовывать интересы, выходящие за рамки школьной программы. Очень важное место в работе с одаренными детьми является подготовка лучших учащихся к районным и областным конкурсам и фестивалям. Решение проблемы привлечения высокомотивированных учащихся коллектив нашей школы видит в организации профильного обучения, так как создание таких классов позволяет на деле, а не на словах решать проблему обучения детей с признаками одаренности.

Школа обеспечивает образовательный процесс высокопрофессиональными педагогическими кадрами, новейшими технологиями, включая ИКТ. Создаются условия для реализации принципов активного изучения базовых предметов и предметов дополнительного образования. Через проблемные ситуации, поисковые и исследовательские методы учитель направляет деятельность ученика на приобретение дополнительных знаний, помогает ученику достичь определенных творческих результатов.

Систематически веду с учащимися проектно - исследовательскую работу, с результатами которой учащиеся выступают на классных часах, школьных

научно-практических конференциях. Участие в исследовательской работе, в социальных проектах, конкурсах и других мероприятиях, направлены на формирование социокультурного опыта учащихся, дает им возможность самим разрабатывать проекты, актуальные для изучения не только предмета информатика, но и других предметов, своего города. Мои учащиеся занимают призовые места на конкурсах разного уровня, о чём свидетельствуют их дипломы и сертификаты.

Список использованной литературы:

1. Абрамова Н.В., Гудкова Е.Н. Творческий потенциал и его развитие //Международный научно-исследовательский журнал. 2013.

2. Железовская Г.И., Абрамова Н.В., Гудкова Е.Н. Креативная среда как фактор творческого саморазвития личности //Перспективы науки и образования.2014. №1

3. Железовская Г.И., Гудкова Е.Н., Абрамова Н.В. Творческое саморазвитие личности в контексте личностно ориентированной парадигмы образования/ Альма матер (Вестник высшей школы). 2014.

Ковалевская О.Н., Васильева И.П., Нуркейбекова А. К.

КГУ ОШ №30, г.Караганда

МАСТЕР-КЛАСС ДЛЯ МОЛОДЫХ УЧИТЕЛЕЙ «СТИЛЬ И МАСТЕРСТВО ПЕДАГОГА»

Цель: создание условий для полноценного проявления профессиональной компетентности молодых учителей на основе педагогического общения, развитие инициативы и творчества педагогов.

Задачи:

Создание образа современного учителя.

Формирование понимания взаимосвязей различных стилей преподавания с возможностями и путями развития обучающихся.

Обсуждение способов достижения мастерства и путей его демонстрации.

Планируемые результаты: выработка эффективной модели компетентного учителя.

Оборудование для мастер-класса: компьютер (с возможностью демонстрации видеофайлов), интерактивная доска, колонки, ватманы 4 шт, маркеры, листы «Я сегодня. Я завтра» 40 шт, ручки.

Этапы мастер-класса

Организационный момент

Добрый день, коллеги.

Сегодня в течение следующего часа буду работать с вами по теме «Стиль и мастерство педагога». Данная тема достаточно широкая, попробуем обозначить границы сегодняшнего мастер-класса. Что вы ожидаете узнать, оказавшись здесь? (ответы фиксируются)

Разделитесь на 4 группы по 10 человек, чтобы мы могли продолжить работу.

Задание «Портрет идеального учителя»

На ватмане при помощи маркеров, нарисуйте портрет идеального учителя, отобразив в нем стиль и атрибуты, передающие элементы его

мастерства. Каждой группе необходимо перечислить не менее 10 характеристик идеального, по их мнению, учителя.

Группы представляют результаты своей работы (характеристики фиксируются на доске). Фронтальное обсуждение наиболее важных 10 качеств учителя.

Составление кластера (центр – идеальный учитель; первый уровень кластера: культура внешнего вида, стиль педагогического общения, мастерство; второй уровень кластера согласно характеристикам групп).

Давайте проверим, насколько вы понимаете требования современной школы к внешнему виду учителя. Посмотрите, что одето на идеальном учителе, которого вы нарисовали. Кто может сформулировать общую идею о том, какая одежда соответствует требованиям, предъявляемым учителю обществом и нашему идеальному видению педагога? (общая идея должна заключаться в том, что в одежде «для уроков» предпочтение, отдается классическим, строгим, респектабельным костюмам. Для педагогов-женщин допустимо элегантное платье, брючный костюм, традиционный пиджак с юбкой).

При выборе одежды важную роль играет и цветовая гамма. Не стоит проводить урок в одежде огненно-красного или оранжевого цвета. Лучше предпочесть костюм традиционных серого, бежевого, синего, цвета кофе с молоком. Украшения необходимо ограничить минимальным количеством, допустимы небольшие аккуратные серьги, тоненькая цепочка, одно кольцо без ярких камней.

А теперь давайте определимся со стилем общения, который характерен для идеального, на ваш взгляд, педагога.

Общепринятой классификацией стилей педагогического общения является их деление на авторитарный, демократический и либеральный (А.В.Петровский, Я.Л.Коломинский, В.В.Шпалинский, М.Ю.Кондратьев и др.)

Признаки всех трех стилей педагогического общения, вы наверняка, видели у коллег, работающих с вами. Изучите характеристики каждого из них, представленные в таблице, и определите, каким стилем обладает ваш идеальный учитель.

Характеристика стилей педагогического общения

Авторитарный	Демократический	Либеральный
<i>Распределение активности между учителем и детьми</i>		
Педагог занимает доминирующую позицию, не позволяет детям проявлять самостоятельность и, инициативу	Педагог ориентирован на привлечение обучающихся к обсуждению и совместному решению задач, учебных проблем. Создает условия для самореализации и проявления творческой инициативы детей	Характеризуется стремлением педагога минимально включаться в деятельность, формализмом. Реализуется тактика невмешательства, основу которой составляют равнодушие и незаинтересованность
<i>Уважение к личности ребенка, отношение к успехам и неудачам</i>		
Недостаточное уважение к детям, контроль. Педагог оценивает внешние проявления поступков, не принимает во внимание их мотивы. В высказываниях преобладают замечания, порицания	Активно-положительное отношение к детям, адекватная оценка их возможностей, успехов и неудач. Стремление понять цели и мотивы поведения, умение прогнозировать развитие личности ребенка. Положительные оценки преобладают над отрицательными	Противоречивое отношение, в зависимости от внешних обстоятельств или собственного эмоционального состояния
<i>Учет межличностных отношений между детьми</i>		
Педагог не принимает во внимание межличностные отношения между детьми, что может приводить к напряженности и конфликтам в датском коллективе	Учитывает сложившиеся отношения между детьми, способствует их развитию, считает благоприятный психологический климат в группе важным условием педагогической деятельности	Учитывает взаимоотношения в группе, однако причины и следствия таких отношений игнорируются
<i>Вариативность воспитательных воздействий</i>		

<p>Большое количество воспитательных воздействий при их однообразии. Преобладание дисциплинирующих воздействий. Предпочтение прямых указаний опосредованному способу воздействия на ребенка</p>	<p>Разнообразие воспитательных воздействий, преобладание организующих способов над дисциплинирующими. Явно выражена склонность к косвенным средствам воздействия на ребенка</p>	<p>Спонтанные воспитательные воздействия, в зависимости от ситуации. Не придается значения использованию косвенных средств воздействия на детей</p>
<p><i>Особенности педагогических установок</i></p>		
<p>Жесткие педагогические установки: разделение детей на группы, в зависимости от предпочтений: «любимчики», «бездарные» и т. д.</p>	<p>Гибкие педагогические установки. Педагог принимает индивидуальные особенности детей</p>	<p>Непоследовательность установок</p>

Группы определяются со стилем.

Как вы думаете, какой стиль общения наиболее подходит в рамках реализации новой системы образования? Почему?

Конечно же, фундамент педагогического мастерства охватывают такие составляющие как: *личность педагога* (в т.ч. темперамент и стиль педагогического общения о котором мы только что говорили), *его знания* (как полученные в институте, так и приобретенные самостоятельно в результате самообразования и саморазвития) и *педагогический опыт* (в ходе которого отрабатываются навыки работы, общения с детьми, использования различных технологий, методов и приемов).

Мастером не рождаются, им становятся и опыт, а так же систематическое самосовершенствование в профессии играют, на мой взгляд, одну из важнейших ролей.

Работая по направлению развития собственного мастерства, каждый педагог выбирает для себя инновационные технологии, методы и приемы,

работая с которыми он ощущает себя наиболее комфортно и получает максимальный результат.

Упражнение «Перечислите инновационные технологии, используемые вами в работе»

Я предлагаю группам перечислять по очереди технологии, которые используются их участниками в образовательном процессе.

Таким образом, у нас получился достаточно большой список инновационных технологий обучения. Как правило, учитель использует элементы большинства из них, однако, при этом специализируется только на одной или двух: изучая, постоянно и наиболее полно используя, разрабатывая собственный материал на основе данной технологии.

Учителю-мастеру важно уметь эффективно представлять свой опыт, транслировать его как можно большему количеству коллег, профессионально, таким образом, развиваясь.

Как вы думаете, каким образом можно это сделать?

выступление на семинарах, конференциях, методических объединениях, круглых столах;

проведение открытых уроков, мастер-классов, практикумов, педагогических мастерских;

размещение методических материалов в сборниках, журналах, педагогических сообществах Интернет, на собственном сайте;

рецензирование и издание собственных методических разработок: программ, уроков, методических рекомендаций и т.д.;

участие в профессиональных конкурсах и конкурсах методических разработок;

размещение материалов по обобщению опыта педагога в банке педагогического опыта.

Кроме этого, наилучшим способом, подтверждающим мастерство педагога, являются результаты участия обучающихся в олимпиадах и конкурсах различной направленности, а так же результаты государственной итоговой аттестации.

Деловая игра «Совет молодому коллеге»

Для следующего задания мне необходим доброволец. Как вас зовут? Иван Иванович

Коллеги, представьте, что прошло 10 лет и теперь вы – мастера, приглашенные в школу молодых педагогов, а Иван Иванович учитель, который только начинает свой профессиональный путь. Следующее задание заключается в том, что вы будете давать советы молодому коллеге, отражая положительные направления профессиональной деятельности педагога, а он сообщать вам, что мешает достигать высоких результатов в деятельности учителя по этому направлению. Сообща мы попытаемся найти пути преодоления этих проблем.

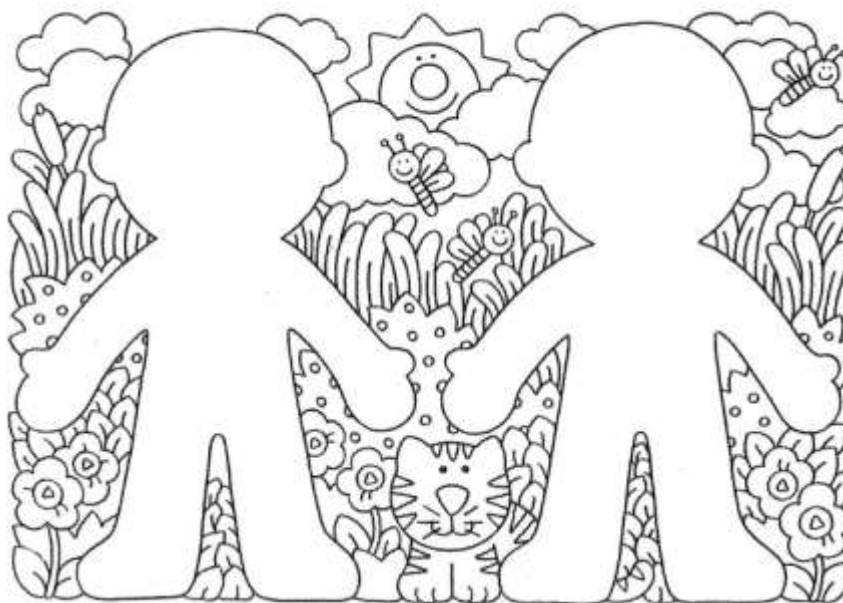
Педагог – ключевая фигура в образовании. Будущий и сегодняшний интеллектуальный потенциал общества, образовательной системы, отдельного образовательного учреждения зависит от профессиональной компетентности, творчества, социальной активности педагога, наличия у него стимулов для самоотдачи в работе и самообразовании, то есть от его индивидуально-личностных качеств.

Рефлексия и заключение

Давайте вернемся к кластеру, который мы создали в самом начале и проверим, нуждается ли он в корректировке?

Задание:

Для следующего задания вам понадобятся вот эти шаблоны. Они называются «Я сегодня, я завтра».

Посмотрите на наш кластер, впишите внутрь первого человечка качества, которыми вы уже обладаете, а во второй те, которые вы планируете развить в себе, совершенствуясь как учитель.

Заберите эти листы с собой, они своеобразная визуализация того, что обязательно произойдет. Годы спустя, вы обязательно посмотрите на них, улыбнетесь и скажите «Я идеальный учитель».

Современное образование нуждается в успешных педагогах. Только успешная личность сможет воспитать личность, настроенную на успех в любой области приложения своих возможностей. И на данном этапе своего профессионального пути, вы должны понимать, что многое зависит именно от вас и от вашего желания.

В заключении я покажу вам небольшой мультфильм, который демонстрирует возможность реализации любого начинания при должном желании, стремлении и усердии, в не зависимости от окружающей действительности.

Просмотр мультфильма «На пути к мечте».

Я желаю каждому из вас никогда не останавливаться на пути совершенствования собственного мастерства, не смотря на то, что этот путь бесконечен; я желаю каждому из вас любить детей и школу, ведь без этого просто не справиться с поставленной задачей.

Всем спасибо за продуктивную работу, надеюсь, что это время вы провели с пользой для себя. До свидания.

PRAWO

Międzynarodowe prawo

Gren N.

*Judge of the District Administrative Court,
Ukraine, Lviv*

MANIFESTATIONS OF DISCRIMINATORY STATUS OF MIGRANT CHILDREN

Діти-мігранти та переселенці є одними з найбільш вразливі верстви населення земної кулі. У 2019 році близько 33 мільйони дітей проживали за межами своєї країни народження, включаючи багатьох, які були примусово переміщені через кордони. На кінець 2018 року загалом більше 31 мільйона дітей проживав у примусовому переміщенні у своїй країні чи за кордоном через насильство та конфлікт. Це включає близько 13 мільйонів дітей-біженців, близько 1 мільйона дітей, які шукають притулку, 17 мільйонів дітей, переміщених в межах своїх власних країнах. За підрахунками, 3,7 мільйона дітей живуть в таборах біженців або колективних центрах [1]

Їх дискримінаційний статус має мультидисциплінарне походження, оскільки зумовлений багатьма обставинами, ключова серед яких бідність їх країн-походження, що зумовлює неможливість забезпечення гідного рівня життя дітям та й іншим соціально не захищеним групам суспільства. Такий стан призводить до відсутності елементарних потреб, серед яких їжа та вода. Дослідження ЮНІСЕФ у Сомалі, Ефіопії та Судані показано, що майже 4 з 10 дітей та молоді люди не мають доступу до засобів вмивання та гігієни [2].

Такі умови призводять до міграційних процесів у світі та особи які перебувають «у русі» наражаються на додаткові ризики пов'язані з тим, що вони покинули усталений спосіб життя. Половина респондентів у віці 14–24 років в опитуванні ЮНІСЕФ, який визначив себе мігрантами та біженці вказали, що не відвідували лікаря коли їм це було необхідно [3].

Третій додатковий чинник проблемного статусу дітей є пандемічна загроза COVID-19. В першу чергу це зумовлено тим, що держави впроваджують механізми боротьби з пандемією, серед яких обмеження пересування та

особливий режим перетину кордонів. Останні є практично закритими для мігрантів. На кордонах зосереджуються мільйони сімей, або змушені повернутися до країни-походження, де їм загрожує небезпека різного характеру. Статистика наступна: 167 країн, які повністю або частково закрили свою межі, щоб стримувати поширення вірусу, приблизно 57 держав не зробили винятку щодо шукачів притулку [4].

Однак на цьому критична ситуація не зупиняється. Знову ж таки пандемія впливає на зв'язки між державами. Гуманітарні організації, що працюють в критичних регіонах припинили своє функціонування. Вказане стосується особливо сфери охорони здоров'я.

Література:

1. You D., Lindt N., Allen R., s Hansen C., Beise J., Blume S. Migrant and displaced children in the age of COVID-19: How the pandemic is impacting them and what can we do to help. *MIGRATION POLICY PRACTICE*.. X, Number 2, April–June 2020. С. 32-39.
2. United Nations Children's Fund, "Children on the Move in East Africa: Research insights to mitigate COVID-19", 31 March 2020. URL: <https://blogs.unicef.org/evidence-for-action/children-on-the-move-in-east-africaresearch-insights-to-mitigate-covid-19>
3. United Nations Children's Fund, *A Right to be Heard: Listening to children and young people on the move*, December 2018. URL: https://data.unicef.org/wp-content/uploads/2018/12/A_right_to_be_heard_youthpoll.pdf
4. United Nations High Commissioner for Refugees, "Beware Long-Term Damage to Human Rights and Refugee Rights From the Coronavirus Pandemic", Press release, 22 April 2020. URL: www.unhcr.org/news/press/2020/4/5ea035ba4/beware-long-term-damage-human-rights-refugee-rightscoronavirus-pandemic.html

TECHNICZNE NAUKI

Mechanika

Порожняк О.С., Демко А.Ю., Гурвич Ю.А.

Белорусская государственная академия авиации, Беларусь

ПРИМЕНЕНИЕ МНОГОКРИТЕРИАЛЬНОГО ВЫБОРА В СТАТИКЕ СОСТАВНЫХ КОНСТРУКЦИЙ

При решении задач статики составных конструкций с помощью многокритериального выбора осуществляется поиск решения из ряда возможных решений с учётом определённого числа и вида критериев [1].

Критерий – это отличительный признак, на основании которого производится оценка, определение или классификация чего-либо.

Рассмотрим примеры решения задач многокритериального выбора в статике составных конструкций [2].

Задача №1: из предложенных критериев выберите те, которые соответствуют данной конструкции.

Критерии:

Вид системы сил: система сходящихся сил; плоская произвольная система сил; плоская система параллельных сил.

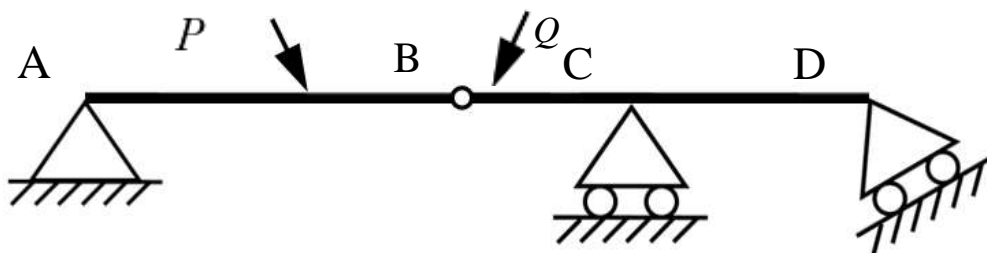
Дан набор СТ: -2; -1; 0; 1; 2.

Количество тел: 0; 1; 2; 3; 4.

Вид опор и их количество (для каждого вида)

Работоспособность конструкции: работоспособная конструкция; неработоспособная конструкция.

Решение.

Проанализируем конструкцию.

1. Вид системы сил данной конструкции: плоская произвольная система сил, что отображено силами P и Q.

2. СТ равен нулю, так как количество неизвестных реакций опор и шарниров равно шести ($X_A, Y_A, X_B, Y_B, R_C, R_D$) и количество линейно независимых уравнений равновесия для двух тел АВ и ВD равно тоже шести:

$$1. \text{ Для балки АВ: } \sum X = 0, \sum Y = 0, \sum m_A = 0.$$

$$2. \text{ Для балки ВD: } \sum X = 0, \sum Y = 0, \sum m_D = 0.$$

Формула перехода от балки АВ к балке ВD:

$$\begin{cases} \bar{X}_B = -\bar{X}'_B \\ \bar{Y}_B = -\bar{Y}'_B \end{cases}$$

3. Конструкция состоит из двух тел.

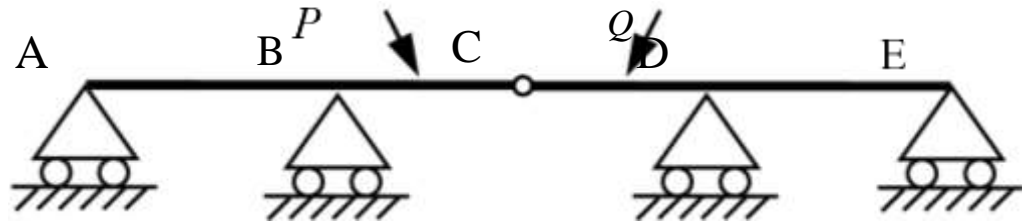
4. Конструкция содержит одну шарнирно-неподвижную опору и две шарнирно-подвижные опоры .

4. Конструкция работоспособная.

Задача №2: из предложенных критериев выберите те, которые соответствуют данной конструкции.

Критерии:

1. Вид системы сил: система сходящихся сил; плоская произвольная система сил; плоская система параллельных сил.
2. Дан набор СТ: -2; -1; 0; 1; 2.
3. Количество тел: 0; 1; 2; 3; 4.
4. Вид опор и их количество (для каждого вида)
5. Работоспособность конструкции: работоспособная конструкция; неработоспособная конструкция.

Решение.

Проанализируем конструкцию.

1. Вид системы сил данной конструкции: плоская произвольная система сил, что отображено силами P и Q.

2. СТ равен нулю, так как количество неизвестных реакций опор и шарниров равно шести ($R_A, R_B, X_C, Y_C, R_D, R_E$) и количество линейно независимых уравнений равновесия для двух тел AC и CE равно шести:

$$1. \text{ Для балки AC: } \sum X = 0, \sum Y = 0, \sum m_A = 0.$$

$$2. \text{ Для балки CE: } \sum X = 0, \sum Y = 0, \sum m_E = 0.$$

Формула перехода от балки AC к балке CE:

$$\begin{cases} \bar{X}_C = -\bar{X}'_C \\ \bar{Y}_C = -\bar{Y}'_C \end{cases}$$

3. Конструкция состоит из двух тел.

4. Конструкция содержит четыре шарнирно-подвижные опоры .

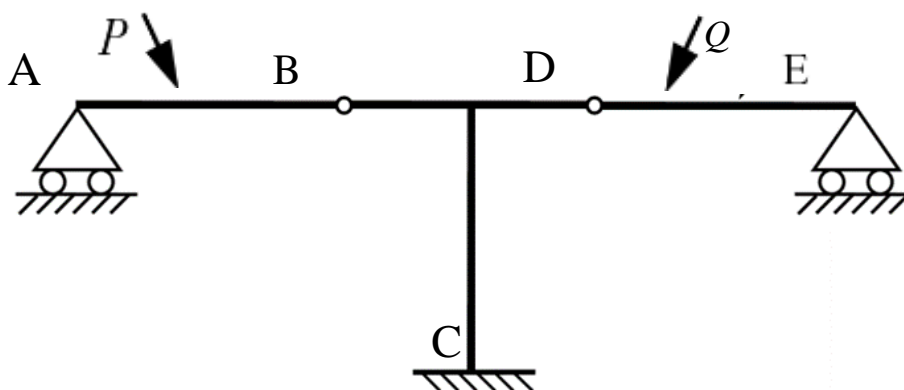
4. Конструкция неработоспособная, так как под действием сил P и Q конструкция поедет влево или вправо (нарушается статическое равновесие конструкции).

Составим решение для других конструкций, состоящих из трёх тел.

Задача №3: из предложенных критериев конструкции выберите те, которые ей соответствуют.

Критерии:

1. Вид системы сил: система сходящихся сил; плоская произвольная система сил; плоская система параллельных сил.
2. Дан набор СТ: -2; -1; 0; 1; 2.
3. Количество тел: 0; 1; 2; 3; 4.
4. Вид опор и их количество (для каждого вида)
5. Работоспособность конструкции: работоспособная конструкция; неработоспособная конструкция.

Решение.

Проанализируем конструкцию.

1. Вид системы сил: плоская произвольная система сил, что отображено силами P и Q.

2. СТ равен нулю, так как количество неизвестных реакций опор и шарниров равно девяти ($R_A, X_B, Y_B, X_C, Y_C, m_C, X_D, Y_D, R_E$) и количество линейно независимых уравнений равновесия для трёх тел АВ, ВD и DE равно девяти:

$$1. \text{ Для балки АВ: } \sum X = 0, \sum Y = 0, \sum m_A = 0.$$

$$2. \text{ Для балки ВD: } \sum X = 0, \sum Y = 0, \sum m_C = 0.$$

$$3. \text{ Для балки DE: } \sum X = 0, \sum Y = 0, \sum m_E = 0.$$

Формула перехода от балки АВ к балке ВD:

$$\begin{cases} \bar{X}_B = -\bar{X}'_B \\ \bar{Y}_B = -\bar{Y}'_B \end{cases}$$

Формула перехода от балки BD к балке DE:

$$\begin{cases} \bar{X}_D = -\bar{X}'_D \\ \bar{Y}_D = -\bar{Y}'_D \end{cases}$$

3. Количество тел, входящих в конструкцию, равно трём.

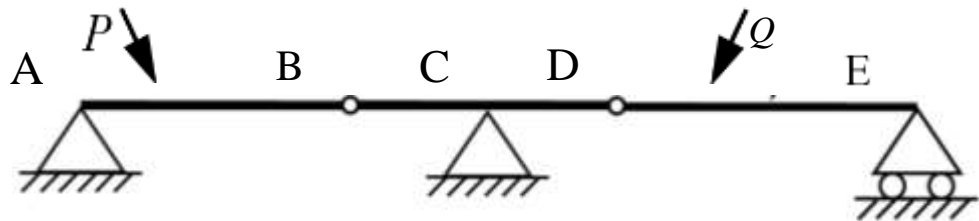
4. Конструкция содержит одну жёсткую заделку и две шарнирно-подвижные опоры .

5. Конструкция работоспособная.

Задача №4: из предложенных критериев конструкции выберите те, которые ей соответствуют.

Критерии:

1. Вид системы сил: система сходящихся сил; плоская произвольная система сил; плоская система параллельных сил.
2. Дан набор СТ: -2; -1; 0; 1; 2.
3. Количество тел: 0; 1; 2; 3; 4.
4. Вид опор и их количество (для каждого вида)
5. Работоспособность конструкции: работоспособная конструкция; неработоспособная конструкция.

Решение.

Проанализируем конструкцию.

1. Вид системы сил: плоская произвольная система сил, что отображено силами P и Q.

2. СТ равен нулю, так как количество неизвестных реакций опор и шарниров равно девяти ($X_A, Y_A, X_B, Y_B, X_C, Y_C, X_D, Y_D, R_E$) и количество линейно независимых уравнений равновесия для трёх тел АВ, ВD и DE равно девяти:

$$1. \text{ Для балки АВ: } \sum X = 0, \sum Y = 0, \sum m_A = 0.$$

$$2. \text{ Для балки ВD: } \sum X = 0, \sum Y = 0, \sum m_C = 0.$$

$$3. \text{ Для балки DE: } \sum X = 0, \sum Y = 0, \sum m_E = 0.$$

Формула перехода от балки АВ к балке ВD:

$$\begin{cases} \bar{X}_B = -\bar{X}'_B \\ \bar{Y}_B = -\bar{Y}'_B \end{cases}$$

Формула перехода от балки ВD к балке DE:

$$\begin{cases} \bar{X}_D = -\bar{X}'_D \\ \bar{Y}_D = -\bar{Y}'_D \end{cases}$$

3. Количество тел, входящих в конструкцию, равно трём.

4. Конструкция содержит две шарнирно-неподвижные опоры и одну шарнирно-подвижную опору.

5. Конструкция работоспособная.

В заключение отметим, что в задачах плоской статики, по всей видимости, впервые реализован многокритериальный выбор на четырёх примерах статических конструкций: два примера, конструкции которых содержат по два элемента, и два примера, конструкции которых содержат по три элемента. Применение многокритериального выбора в решении задач составных конструкций в статике в курсе теоретической механики позволит будущим инженерам использовать этот подход в инженерной практике.

Литература:

1. Гурвич, Ю.А. Практические, научные и методические предпосылки введения многокритериального синтеза и других прогрессивных технологий обучения в статику, кинематику и динамику / Теоретическая и прикладная механика. – Минск: УП “Технопринт”, 2002. – 252 с.
2. Яблонский, А.А. Сборник заданий для курсовых работ по теоретической механике / Яблонский А.А., Норейко С.С., Вольфсон С.А. и др.; Под редакцией А.А. Яблонского. – Москва: Высш. шк., 1985. – 367 с.

Демко А.Ю., Порожнюк О.С., Гурвич Ю.А.

Белорусская государственная академия авиации, Беларусь

ПРИМЕНЕНИЕ МЕТОДОВ МНОГОКРИТЕРИАЛЬНОЙ ИДЕНТИФИКАЦИИ И ВЫБОРА В ТЕОРЕТИЧЕСКОЙ И ПРИКЛАДНОЙ МЕХАНИКЕ

Задачи проектирования, связанные с жизнедеятельностью человека, всегда многокритериальные. Например, – проектирование шасси самолетов, управляемых неразрезных осей грузовых автомобилей и других колесных машин, применяемых в гражданской и в военной технике. Проектировщики этой техники сталкиваются с проблемами многокритериальной идентификации и многокритериального выбора совокупности конструктивных, массовых, жесткостных и других параметров машин.

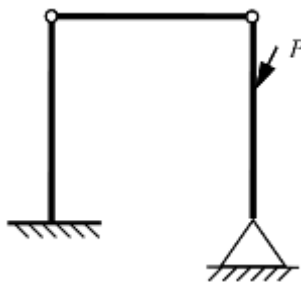
Идентификация – это установление соответствия распознаваемого предмета своему образу.

Критерий – это отличительный признак, на основании которого производится оценка, определение или классификация чего-либо.

Многокритериальный выбор - поиск рационального решения из ряда возможных (или предложенных) решений с учетом определенного числа критериев.

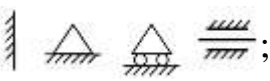
Рассмотрим некоторые примеры задач многокритериальной идентификации и многокритериального выбора в статике и кинематике.

Задача многокритериального выбора в статике. Установить соответствие предложенной конструкции заданной совокупности критериев.

Критерии:

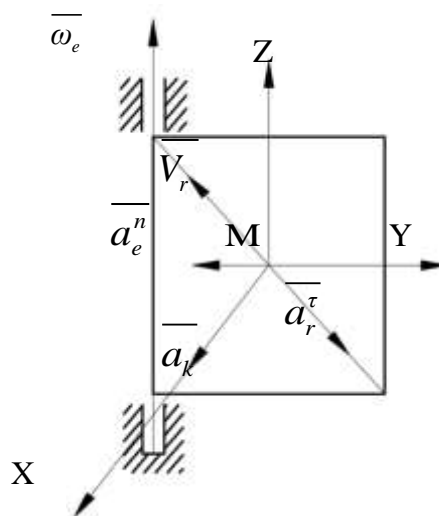
1. Вид системы сил;

2. СТ (СТ = 0; 1; 2; -1; -2);
3. Количество тел;
4. Вид опор и их количество (для каждого вида опор) ;
5. Работоспособность конструкции.

Решение. Проанализируем конструкцию:

1. Данной конструкции соответствует плоская система произвольных сил (отображается вектором силы P1);
2. СТ данной конструкции равен нулю (количество неизвестных реакций = 9 – $X_a, Y_a, m_a, X_b,$ количество линейно независимых уравнений равновесия, составленных для трёх тел = 9(расшифровать с перечислением уравнений);
3. Конструкция состоит из 3 тел;
4. Конструкция содержит одну жёсткую заделку и одну шарнирно-неподвижную опору ;
5. Конструкция является статически определимой, и работоспособной.

Задача многокритериальной идентификации в кинематике: идентифицируйте по многим критериям одну из четырёх таблиц со схемой, представленной ниже:

а)		б)	
r	Прямолинейное	r	Криволинейное
e	Вращательное	e	Вращательное
S_r	$S_r = B_1 t^n$	S_r	$S_r = B_1 t^n$
φ_e	$\varphi_e = B_3 t^m$	φ_e	$\varphi_e = B_3 t^m$
n	$n = 1$	n	$n = 2$
m	$m = 2$	m	$m = 2$
α	$\alpha = k\pi, k = 0; 1$	α	$\alpha = k\pi, k = 0; 1$
в)		г)	
r	Прямолинейное	r	Прямолинейное
e	Вращательное	e	Поступательное
S_r	$S_r = B_1 t^n$		криволинейное
φ_e	$\varphi_e = B_3 t^m$	S_r	$S_r = B_1 t^n$
n	$n = 2$	φ_e	$\varphi_e = B_3 t^m$
m	$m = 1$	n	$n = 2$
α	$\alpha = k\pi, k = 0; 1$	m	$m = 1$
		α	Не существует

Решение. Для данной схемы формула абсолютного ускорения точки имеет вид:

$$a = \overline{a_r^\tau} + \overline{a_e^n} + \overline{a_k}$$

Проанализируем данную формулу:

1. $\overline{a_r^\tau} \neq 0$ – следовательно, показатель степени $n > 1$, поэтому таблица (а) данному критерию не соответствует.
2. $\overline{a_e^n} = 0$ – относительное движение прямолинейное, этому критерию не соответствует таблица (б).

3. $\overline{a_e^r} = 0 - m = 1$. Этому критерию соответствуют таблицы (в) и (г).
4. $\overline{a_e^n} \neq 0$ – следовательно, переносное движение либо вращательное, либо поступательное криволинейное (поступательное движение разбивается на поступательное прямолинейное и поступательное криволинейное). Этому критерию соответствуют также таблицы (в) и (г).
5. $\overline{a_k} = 0$, следовательно, $\alpha \neq k\pi$. Этому критерию соответствует таблица (в).

Таким образом, из четырёх таблиц, данной схеме соответствует только таблица (в).

Решая новые задачи многокритериальной идентификации и многокритериального выбора в механике (статике и кинематике) студенты практически осуществляют постановку всех задач анализа, соответствующих заданным критериям, что поможет быстрее и успешнее решать задачи проектирования механизмов с заранее заданными свойствами.

Литература:

1. Гурвич, Ю.А. Практические, научные и методические предпосылки введения многокритериального синтеза и других прогрессивных технологий обучения в статику, кинематику и динамику / Теоретическая и прикладная механика. – Минск: УП «Технопринт», 2002. – 252 с.
2. Яблонский, А.А. Сборник заданий для курсовых работ по теоретической механике / Яблонский А.А., Норейко С.С., Вольфсон С.А. и др.; Под редакцией А.А. Яблонского. – Москва: Высш. шк., 1985. – 367 с.

CONTENTS

BIOLOGICZNE NAUKI

Biochemia i biofizyka

Muratova A.A., Orazbekov B.R., Omirzhanova K.T., Samatayeva A.T., Olzhayeva R.R. BASIC MECHANISMS OF OXIDATIVE STRESS ASSOCIATED DISEASES AND POTENTIAL TREATMENT STRATEGIES (LITERATURE REVIEW)	3
--	---

EKONOMICZNE NAUKI

Zewnętrzna działalność gospodarcza

Залесский Б. Л. БИРЖЕВАЯ ПЛОЩАДКА КАК ИНСТРУМЕНТ УВЕЛИЧЕНИЯ ЭКСПОРТА	8
--	---

HISTORIA

Стоянов С.Г. ІДЕОЛОГІЯ КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ НІМЕЧЧИНИ ТА ЗАЛЕЖНІСТЬ ВІД БІЛЬШОВІЗМУ	11
---	----

MUZYKA I ŻYCIE

Muzyka: studiowanie i wykładanie

Топоркова Л. Л. ОБРАЗНЕ НАПОВНЕННЯ, МЕТОДОЛОГІЯ ТА ПРАКТИКА НАВЧАЛЬНИХ НАВИЧОК ГРИ В СУЧАСНІЙ МУЗИЧНІЙ ПЕДАГОГІЦІ.....	14
--	----

PEDAGOGICZNE NAUKI

Problemy przygotowania fachowców

Мамешева Р.И. ДИСТАНЦИОННОЕ ОБУЧЕНИЕ КАК СОВРЕМЕННЫЙ ФОРМАТ ПРЕПОДАВАНИЯ ХИМИИ И БИОЛОГИИ В ШКОЛЕ.....	27
--	----

Strategiczne kierunki reformowania systemu edukacji

Товканець Г.В. ПРИНЦИПИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ СИСТЕМИ ОСВІТИ В УКРАЇНІ.....	33
--	----

Міщенчук В.В., Міщенчук М.І. РЕЗУЛЬТАТИ ЗНО У СВІТЛІ ВИМОГ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ.	37
--	----

Współczesne metody wykładania

Овсянникова А.А., Филиппов К.Ю. РАБОТА С ОДАРЕННЫМИ ДЕТЬМИ НА УРОКАХ ИНФОРМАТИКИ И ВО ВНЕУРОЧНОЕ ВРЕМЯ	42
--	----

Ковалевская О.Н., Васильева И.П., Нуркейбекова А. К. МАСТЕР-КЛАСС ДЛЯ МОЛОДЫХ УЧИТЕЛЕЙ «СТИЛЬ И МАСТЕРСТВО ПЕДАГОГА»	47
--	----

PRAWO

Międzynarodowe prawo

Грень Н. М. MANIFESTATIONS OF DISCRIMINATORY STATUS OF MIGRANT CHILDREN.....	54
--	----

TECHNICZNE NAUKI

Mechanika

Порожнюк О.С., Демко А.Ю., Гурвич Ю.А. ПРИМЕНЕНИЕ МНОГОКРИТЕРИАЛЬНОГО ВЫБОРА В СТАТИКЕ СОСТАВНЫХ КОНСТРУКЦИЙ ..	56
Демко А.Ю., Порожнюк О.С., Гурвич Ю.А. ПРИМЕНЕНИЕ МЕТОДОВ МНОГОКРИТЕРИАЛЬНОЙ ИДЕНТИФИКАЦИИ И ВЫБОРА В ТЕОРЕТИЧЕСКОЙ И ПРИКЛАДНОЙ МЕХАНИКЕ	63
CONTENTS.....	67

- *289735*
- *289811*
- *289797*
- *289764*
- *289799*
- *289787*
- *289816*
- *289705*
- *289713*
- *289702*
- *289662*
- *289663*